

Verohallinnon tilinpäätös vuodelta 2021

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1	Johdon katsaus.....	3
1.2	Tuloksellisuus	5
1.3	Vaikuttavuus	13
1.3.1	Toiminnan vaikuttavuus	13
1.3.2	Siirto ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	14
1.4	Toiminnallinen tehokkuus	15
1.4.1	Toiminnan tuottavuus.....	15
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	15
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	16
1.4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	16
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta	17
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	17
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	19
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	22
1.7	Tilinpäätösanalyysi	24
1.7.1	Rahoituksen rakenne	24
1.7.2	Talousarvion toteutuminen.....	26
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	27
1.7.4	Tase	28
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	29
1.9	Arviointien tulokset.....	31
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	31
1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotilastot.....	31
1.10.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	31
2	Talousarvion toteumalaskelma	32
3	Tuotto- ja kululaskelma	35
4	Tase	36
5	Liitetiedot	37
6	Allekirjoitus	46

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Tärkeimmät toiminnan tulokset

Verohallinto keräsi vuonna 2021 veroja yhteiskunnan käyttöön 75,6 miljardia euroa. Verokertymä nousi ennätysuudeksi yhä jatkuneesta koronatilanteesta huolimatta. Maksamatta olevien verojen kokonaismäärä aleni selvästi edellisvuoden lopun tilanteesta. Arvonlisäveron verovaje – lainmukaisesta verokertymästä saamatta jäänyt osuus – pysyi kansainvälisesti vertaillen alhaisella tasolla. Vuoden 2021 lopulla tehdyssä laskennassa verovajeeksi saatiin 3 % sekä vuodelta 2019 että 2020.

Verohallinnon asiakkaiden asiointitarve puhelimitse ja verotoimistoissa jatkoi tavoitellusti laskuaan. Palvelutavoitteen mukaisesti puhelinpalvelussa vastattiin vuonna 2021 kahteen miljoonaan puheluun (-5 % verrattuna vuoteen 2020). Verotoimistoissa asiointiin 213 000 kertaa (-24 %). Asiakastytyväisyys säilyi korkealla tasolla, ja asiointi siirtyi yhä enemmän sähköisiin kanaviin. OmaVeron kirjauduttiin 28 miljoonaa kertaa – laskennallisesti 92 % kaikesta asiointista tapahtui OmaVerossa.

Verohallinnon toimintavarmuus pysyi hyvällä tasolla, joskin häiriöt valtion yhteisessä tietoverkossa ja etäkäytössä häiritsivät ajoittain asiakaspalvelua ja asiakkaiden sähköistä asiointia ja aiheuttivat Verohallinnolle laskennallisesti 50 henkilötyövuoden työkäimenetyksen.

Toiminnan tuloksellisuuden kehittyminen ja lähivuosien kehitysnäkymät

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon toimintavuotta 2021 koskevan tulossopimuksen mukaiset verotustoiminnan palvelukyvyyn ja laadun sekä kannattavuuden tavoitteet saavutettiin täysin. Osassa vaikuttavuuden mittareista ja henkilöstömittareista jäätin hienoisesti tavoitteista. Lähivuosien kehitysnäkymät näyttävät lähtökohtaisesti valoisilta, joskaan toimintaympäristöön liittyvien epävarmuustekijöiden vaikutuksia ei voi sulkea pois.

Tuloksellisuuskehityksen suurin haaste on ollut verotuksen oikaisuvaatimusten käsittelyn ruuhkautuminen ja pitkiksi venyneet käsittelyajat. Apulaisoikeuskansleri ja eduskunnan apulaisoikeusasiamies ovat kiinnittäneet huomiota asiaan ja kehottaneet Verohallintoa toimenpiteisiin käsittelyn joutuisuuden edistämiseksi. Vuoden 2021 jälkipuoliskolla on tehty korjaavia toimenpiteitä, jotka korjaavat tilanteen vuoden 2022 aikana.

Automaattisen päätöksenteon sääntelyn selkeyttäminen on Verohallinnon tulevaisuuden tuloksellisuuskehityksen kannalta tärkeää. Tuottavuuden parantaminen ja virkailijatyön painopisteen siirtäminen vaikuttavampaan tekemiseen edellyttää mahdollisuutta lisätä edelleen automaatiota massaluonteisissa verotustehtävissä. Sääntelyn nykyinen epäselvä tilanne viivästyttää etenemistä tässä. Verohallinto on osallistunut aktiivisesti oikeus- ja valtiovarainministeriöiden vetämiin työryhmiin, joissa sääntelyn selkeyttämistä edistetään.

Toiminnan merkittävimmät muutokset ja lähivuosien muutosnäkymät

Verohallinnon organisaatio muuttui vuoden 2021 alussa aiempien verotusyksiköiden korvautuessa kolmella uudella yksiköllä:

- **Asiakkuusyksikkö** tuottaa asiointia sekä ohjausta- ja valvontaa varten asiakasratkaisuja, joiden avulla varmistetaan asiakkaiden positiivinen asiakaskokemus, verotuksen oikeudenmukaisuus ja verokertymä.
- **Tuotehallintayksikkö** vastaa tuotteiden kuten OmaVeron ja automatisoitujen verotuksen ja maksuliikenteen toimintojen kehittämisestä ja ylläpidosta sekä

tuotekohtaisesta käyttäjymmärryksestä, tuotteiden käytettävyydestä ja käyttökokemuksesta niiden koko elinkaaren ajan.

- **Verotusyksikkö** vastaa verotuksen operatiivisesta toiminnasta ja tuottaa palvelukokemuksen asiakkaalle. Vuonna 2021 Verotusyksikössä valmisteltiin uutta verotoimistorakennetta, joka otettiin käyttöön 1.1.2022.

Muutoksella tähdätään asiakaslähtöisyyteen sekä yhtenäiseen ja tehokkaaseen toimintaan. Samaan aikaan on jatkettu vuonna 2020 aloitettua toimintatapojen ja johtamisen uudistamista: vuoden 2021 lopulla uuden tiedolla ja tavoitteilla johtamiseen perustuvan johdetun itseohjautuvuuden toimintatavan oli ottanut käyttöön noin 80 % henkilöstöstä.

Merkittävimpien kehittämishankkeiden satoa vuonna 2021 olivat mm. OmaVeron käyttöliittymän kokonaisuudistus, verotuksen valmisohjelmiston versiopäivitys, auto- ja valmisteverotuksen käyttöönotto verotuksen valmisohjelmistossa ja positiivisen luottotietorekisterin perustamisen valmisteluvaiheen loppuun saattaminen. Lisäksi Verohallinto edisti aktiivisesti Verotus digitaalisessa murroksessa 2020–2023-kehitysohjelman ja Harmaan talouden torjuntaohjelman 2020–2023 toimenpiteitä sekä osallistui Patentti- ja rekisterihallituksen vetämään Yrityksen digitalous -hankkeeseen.

Toiminnan lähivuosien muutosnäkymissä on tunnistettu tarve ja mahdollisuus tehostaa Verohallinnon toimintaa. Toiminnan tehostamisen myötä kyetään sekä ylläpitämään asiakasaloitteisten palveluiden hyvää tasoa että kohdentamaan tehostamisen myötä vapautuvia resursseja verokertymän kannalta vaikuttavammin.

Talouden merkittävimmät muutokset ja lähivuosien muutosnäkyvät

Verohallinto sopeuttaa toimintaansa tulevana vuosina verotustoiminnan osalta valmisteluohjelmistouudistuksen mahdollistamaan tulevien vuosien kehystasoon. Tietojärjestelmäudistuksen ja toiminnan tehostamisen lisäksi muutoksen mahdollistaa Verohallinnon voimakas eläköityminen. Muiden tehtävien osalta positiivisen luottorekisterin perustamishanke vaikuttaa tulevana vuosina Verohallinnon talouteen. Verohallinto valmistautuu myös toiminnan suunnittelussa varautumaan mahdollisiin edessä oleviin laajempiin julkisen hallinnon sopeuttamistoiimiin.

Toimintaympäristön merkittävimmät muutokset ja lähivuosien muutosnäkyvät

Globalisaatio ja yritystoiminnan kansainvälistyminen, digitalisaatio sekä erilaiset alustatalouden ilmiöt sisältävät riskin verotuksen tietopohjan murenemisestä. Yrityskentässä tapahtuu samaan aikaan sekä liiketoiminnan keskittymistä kansainvälisiin suuriin toimijoihin että palkkatyön muuttumista pienyrittämiseksi. Verohallinto on kartoittanut näiden muutosten vaikutuksia ja ryhtynyt toimenpiteisiin verotulojen turvaamiseksi.

Kokonaisarvio toiminnan onnistumisesta

Verohallinto katsoo onnistuneensa kokonaisuutena hyvin perustehtävässään turvata verotulot yhteiskunnan toimintojen ja palveluiden rahoittamiseksi etenkin, kun otetaan huomioon koronan aiheuttamat haasteet sekä meneillään olleet ja yhä jatkuvat organisaation ja toiminnan muutosprosessit.

1.2 Tuloksellisuus

Verohallinnon tehtävä on toteuttaa verotus eli turvata verotulot yhteiskunnan toimintojen ja palveluiden rahoittamiseksi. Tämä edellyttää mukanaoloa digitaalisessa kehityksessä sekä reagointia muuttuvaan toimintaympäristöön ja osaltamme myös siihen vaikuttamista.

Verohallinto toimitti vuonna 2021 noin 5,9 miljoonan asiakkaan verotuksen ja huolehti koko asiakaskunnan kattavien nykyaikaisten veroasiointipalveluiden ja verovalvonnan järjestämisestä. Verotulojen nettokertymä oli 75,6 miljardia euroa (+ 9,2 % edellisvuoteen verrattuna).

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon toimintavuotta 2021 koskevan tulossopimuksen tavoitteiden toteutuminen teemoittain on esitetty Taulukko 1:ssä. Yksittäisten mitareiden toteutumia selvitetään jäljempänä tässä tilinpäätöksessä.

Taulukko 1. Tulossopimuksen tavoitteiden toteutuminen teemoittain.

Teema	Tavoitteiden toteutuminen
Vaikuttavuus	Saavutettiin osin
Kannattavuus ja kustannusvastaavuus	Saavutettiin täysin
Palvelukyky ja laatu	Saavutettiin täysin
Henkilöstömittarit	Saavutettiin osin
Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön tavoitteet	Saavutettiin osin
Tulorekisteriyksikön tavoitteet	Saavutettiin lähes täysin

Toiminnan tuloksellisuutta kuvataan seuraavassa osa-alueittain OECD:n veroviranomaisen toiminnan yleisen viitekehyksen mukaan jaoteltuna (Kuva 1). Kirjaimilla merkittyjen osa-alueiden jälkeen kuvataan omassa kappaleessaan Verohallinnon kansainvälisen toiminnan tuloksellisuutta. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön ja Tulorekisteriyksikön toimintaa kuvataan kappaleessa *1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu*.

Kuva 1. Veroviranomaisen toiminnan yleinen viitekehys (lähde: OECD).

A. Rekisteröinti ja asiakastietojen hallinta

Sujuva asiakkaiden rekisteröinti ja rekisteröintiaseman muutokset ovat yritystoiminnan käynnistämisen ja jatkuvuuden edellytyksiä. Verohallinnon tehtävänä on varmistaa ennakoperintä-, työnantaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteröinnin edellytykset ja valvoa rekisterien ajantasaisuutta. Tavoitteena on käsitellä näihin rekistereihin liittyvät ns. roolirekisteröintitehtävät 21 päivässä. Virkailijatyönä tehtiin vuonna 2021 noin 61 300 roolirekisteröintitehtävää, joista keskimäärin 61 % käsiteltiin tavoiteajassa. Tiettyjen edellytysten täytyessä – noin 50 %:ssa asioista – rekistereihin pääsy ja muutokset hoituvat automaatiassa ilman viivettä Verohallinnon taholta. Asiakkaiden tulee olla oikeissa rekistereissä, ja siksi Verohallinto valvoo säännöllisesti tietojen ajantasaisuutta. Asiakkaille lähetettiin vuonna 2021 noin 30 000 erilaista kuulemiskirjettä rekisteritietojen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Harmaan talouden torjunnassa estettiin perusteettomia rekisteröintejä ja poistettiin rekistereihin kuulumattomia toimijoita: ennakoperintä- ja arvonlisäverovelvollisten rekistereihin kohdistuvia estoja ja poistoja tehtiin vuonna 2021 yhteensä 1 220.

B. Verotuksen toimittaminen ja suoritusten käsittely

Veroilmoitusten käsittely ja maksuliikenne hoitui säädetyissä aikatauluissa, veronsaajat saivat verotulonsa ajallaan. Verotulojen bruttokertymä oli 86,2 mrd € (ilman valmiste- ja autoveron kertymiä). Verotulojen nettokertymä oli 75,6 mrd € (sisältäen valmiste- ja autoveron kertymät). Nettokertymän muutos edellisvuodesta oli +9,2 %.

C. Verovalvonta

Verovalvonnan pöytävalvonnassa tehdään muutoksia asiakkaan verotukseen silloin kun asiakkaan antamissa tiedoissa havaitut virheet tai puutteet antavat asiakkaan kuulemisen jälkeen tähän aiheita. Verotarkastuksessa ja harmaan talouden torjunnassa keinot ja tietolähteet ovat monipuolisemmat, ja asiakkaan toimintaa selvitetään yleensä perusteellisemmin kuin pöytävalvonnassa. Verovalvonnan tuloksellisuutta voi arvioida muun muassa kädenjäljen perusteella. Sillä tarkoitetaan valvonnasta seurannutta verotuksen lopputuloksen euromääräistä nettomuutosta. Tuloksellisuudesta kertovat myös valvonnan osuvuus toimenpiteitä edellyttäneisiin kohteisiin, verotarkastuksen yhteydessä tehdyt asiakasohjaukset ja maksuunpanot, harmaan talouden torjunnan rikosilmoitusharkintaan edenneiden tapausten lukumäärä sekä perusteettomien rekisteröintien estäminen ja poistaminen.

Tuloverotuksen kädenjälki vuodelta 2021 oli kaikkiaan 204 milj. € jakautuen henkilöasiakkaat 70 milj. € ja yhteisöasiakkaat 134 milj. €. Valvonnan osuvuus parani molemmissa asiakasryhmissä.

Arvonlisäveroilmoitusten valvonnan kädenjälki vuodelta 2021 oli tilinpäätöksen laatimishetkellä 265 milj. € (2020: 244 milj. €). Tästä 86 % syntyi ilmoittamisen laiminlyöntejä seuraavien automaattisten kehotuskirjeiden ja arvioverotusten johdosta, ja 14 % reaaliaikaisen riskiperusteisen virkailijatyön johdosta. Lopullinen kädenjälki todennäköisesti laskee edellä sanotusta jonkin verran, sillä arvioverotuksia voidaan jälkikäteen poistaa asiakkaiden myöhemmin antamien korjaavien ilmoitusten myötä. Huomionarvoista on, että valvonnan parantuneen osuvuuden myötä kädenjäljen kokonaismäärä on säilynyt samalla tasolla viiden viime vuoden ajan, vaikka valvottavien tapauksen lukumäärä on laskenut alle puoleen viiden vuoden takaisesta.

Arvonlisäveron verovajeen määrää on selvitetty aiemmin sekä Euroopan komission toimesta että Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n arviointimenetelmällä. Selvitysten mukaan verovaje on Suomessa ollut aikaisempina vuosina noin 3–7 % arvonlisäveron

lainmukaisesta kertymästä. Verohallinto on kehittänyt uutta verovalvonnan tuloksia hyödyntävää laskentamenetelmää, joka tuotti vuodelle 2019 saman tuloksen kuin IMF:n menetelmä. Tällä menetelmällä voitaneen jatkossa määrittää arvonlisäveron ohella muidenkin verolajien verovajeita. Vuonna 2020 arvonlisäveron verovaje oli uudella menetelmällä laskettuna noin 3 %. Suomen verovaje on Euroopan alhaisimpia. Nykyisen hyvän tilanteen säilyttämiseksi on tarve parantaa valvonnan edellytyksiä digitalisaation mahdollistaessa sähköisen taloustiedon hyödyntämisen veroraportoinnissa. Verohallinto on esittänyt kehityshankkeita arvonlisäveroilmoituksen tietosisällön laajentamiseksi sekä sähköisen lasku- ja kuittikohtaisen tiedon hyödyntämiseksi.

Verotarkastusresursseja käytetään joustavasti ohjaus- ja valvontasuunnitelman mukaisten, uusien ja ennestään tunnettujen veroriskien tai riski-ilmiöiden torjuntaan. Ohjaus- ja valvontatoimenpiteeksi valitaan veroriskin luonteen ja merkittävyyden mukaisesti kulloinkin tarkoituksenmukaisin toimenpide, joka voi vaihdella kevyemmästä ennakolta ohjaavasta toimenpiteestä verotarkastukseen. Toimenpiteiden kokonaismäärää on tätä kautta pystytty kasvattamaan aiemmasta. Erityyppisiä valvontatoimenpiteitä valmistui vuonna 2021 kaikkiaan 4 720, joista verotarkastuksia oli 1 773. Vaikka verotarkastusten määrä on edellisvuodesta laskenut, maksuunpano- ja ohjaustoimenpiteitä sisältävien verotarkastusten määrä on pysynyt viime vuosina samalla tasolla. Verotarkastukset on siten pystytty kohdentamaan toimenpiteitä edellyttäviin tapauksiin aiempaa paremmin. Verotarkastusten perusteella tehtyjen maksuunpanojen määrä kasvoi vuonna 2021 kaikissa verolajeissa edellisvuoteen verrattuna ja oli yhteensä 220 milj. € (2020: 138 milj. €). Verotarkastuksiin käytetystä työajasta hieman yli puolet kohdistui harmaan talouden tarkastuksiin.

Harmaan talouden torjunnan menettelyalueen verotarkastusten kohdevalinnan hyvästä osuvuudesta kertoo toimenpiteellisten tarkastusten osuus 94 % ja rikosilmoitusharkintaan edenneiden osuus 86 %. Arvonlisäveroilmoitusten valvonnassa käsiteltiin noin 4 000 ilmoitusta, joiden perusteella syntyi kädenjälkeä 9 milj. € ja tehtiin rikosilmoitusmuistioita havaituista väärinkäytöksistä. Perusteettomia ennakkoperintä- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteröintejä estettiin ja poistettiin rekisteriin kuulumattomia toimijoita yhteensä 1 220. Lisäksi harmaan torjunnan menettelyalue suoritti taksiliikenteen valvontaa moniviranomaisvalvontana kohdistuen yli 280 toimijaan.

Harmaan talouden torjunnan viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö on ollut tiivistä. Kansallisen harmaan talouden ja talousrikollisuuden vastaisen toimenpideohjelman eri hankkeita on edistetty aktiivisesti. Näistä mainittakoon Verohallinnon ID-väärinkäytökset ja palautuspetokset -hanke sekä viranomaisten yhteinen resurssiseurantajärjestelmä. Ennalta estävää kaupunkiyhteistyötä on jatkettu yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa. Yhteistyö on ollut aktiivista myös kansainvälisesti – Verohallinto on osallistunut mm. yhteispohjoismaiseen uhkakuvatyöhön ja liittyi ensimmäisten joukossa FCInet -tietojärjestelmään, jossa vaihdetaan herätetietoa rajat ylittävästä petostoiminnasta. Kansainvälisen yhteistyön tuotoksia on jalkautettu kansalliseen talousrikostorjuntaan.

Harmaan talouden selvitysyksikkö arvioi ilmiöselvityksissään harmaan talouden ilmiöitä ja niiden vaikutuksia, tutkii lainsäädännön vaikuttavuutta ja mittaa harmaan talouden määrää. Ilmiöselvityksiä laaditaan myös eri valvonta- ja lupaviranomaisten tehtävien tueksi. Ilmiöselvityksiä, lausuntoja ja muita tiedon tuottamistehtäviä laadittiin vuonna 2021 kaikkiaan 185 kappaletta. Selvitysyksikön tuottaman velvoitteidenhoitoselvityspalvelun kysyntä pysyi korkealla tasolla ja selvitysyksikkö vastasi vuoden aikana yli 707 000 pyyntöön. Vuonna 2021 velvoitteidenhoitoselvitysten käyttötarkoitukseen tuli lakimuutoksen myötä neljä lisäystä, ja vuoden lopulla selvityksiä laadittiin 29 eri viranomaistehtävän tueksi. Selvitysyksikkö toimii valtakunnallisena koordinaattorina vi-

ranomaisten yhteisessä harmaan talouden ja talousrikollisuuden tilannekuvatoiminnossa sekä ylläpitää sen julkaisualustana toimivaa *Harmaa talous & talousrikollisuus* -sivustoa. Tilannekuvassa toteutettiin vuoden aikana 65 julkaisua.

D. Verovelkojen hallinta ja perintä

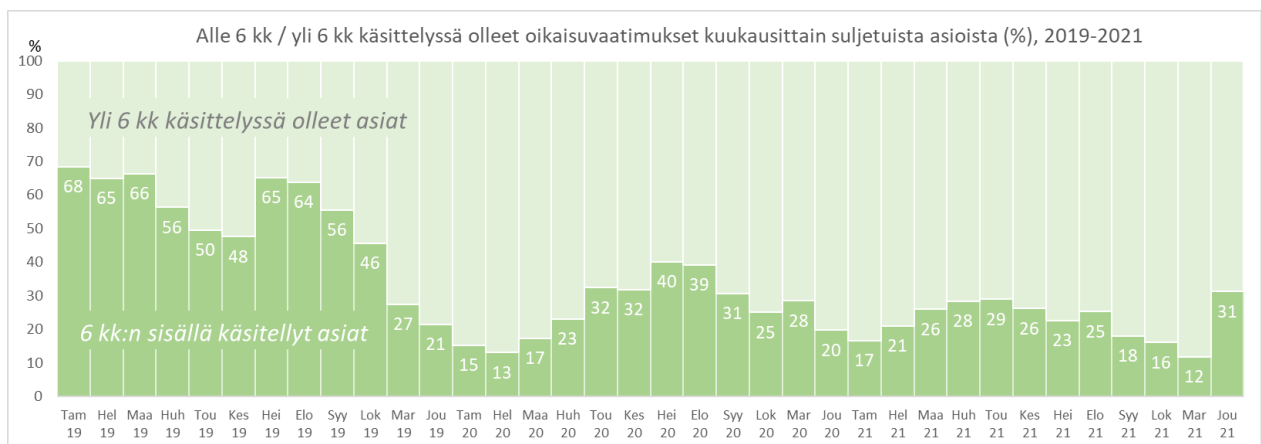
Maksamatta olevia veroja oli vuoden 2021 lopussa 3,76 mrd € (-12,5 % verrattuna vuotta aiempaan). Verovelan lasku johtuu ennen kaikkea siitä, että vuonna 2020 tehtiin poikkeuksellisen suuri määrä maksujärjestelyitä, joihin liittyviä veroja maksettiin vuonna 2021 enemmän kuin uutta verovelkaa syntyi. Maksamatta olevista veroista on arvonlisäveroja 1,76 mrd € (47 %), henkilöasiakkaiden tuloveroja 1,31 mrd € (35 %) ja yhteisöjen tuloveroja 485 milj. € (13 %).

Verojen maksamisen oikea-aikaisuus parani edellisvuosista, ja perinnän toimenpiteet (maksumuistutus, maksujärjestely, ulosotto, konkurssiuhkainen maksukehoitus) tuottivat verovelan suorituksia edellisvuosia paremmin (ks. Taulukko 2 jäljempänä).

E. Muutoksenhaku

Verotuksen oikaisuvaatimusten määrä lähti nousuun vuonna 2019 ja niiden käsittely ruuhkautui. Tähän vaikutti muun muassa siirtyminen henkilöverotuksessa verotuksen joustavaan ja yksilölliseen valmistumiseen, mikä on lyhentänyt asiakkaiden aikaikkunaa verotukseen vaikuttavien tietojen ilmoittamiseen verotuksen toimittamisen aikana. Sen seurauksena asiakkaat ovat aiempaa runsaslukuisemmin ilmoittaneet tietoja verotuksen päättymisen jälkeen, jolloin asia on käsiteltävä oikaisuvaatimuksena. Oikaisuvaatimusten ruuhkautumiseen on vaikuttanut osaltaan myös se, että uuden verotusjärjestelmän kehittäminen, testaus ja käyttöönotto on sitonut paljon virkailijaresursseja osin oikaisuvaatimusten käsittelyn kustannuksella.

Oikaisuvaatimusten ruuhkautunut tilanne on jatkunut ja käsittelyajat ovat venyneet pitkiksi. Keskimääräinen käsittelyaika on noin kymmenen kuukautta. Kuuden kuukauden kuluessa käsiteltyjen asioiden osuus on laskenut vuoden 2019 alun lähes 70 %:n tasolta noin 20 %:n tasolle (Kuva 2). Apulaisoikeuskansleri ja eduskunnan apulaisoikeusasiamies ovat kiinnittäneet vuonna 2021 huomiota asiaan ja kehottaneet Verohallintoa toimenpiteisiin käsittelyn joutuisuuden edistämiseksi. Vuoden 2021 jälkipuoliskolla on tehty korjaavia toimenpiteitä lisäämällä väliaikaisesti henkilökuntaa purkamaan ruuhkaa ja etsimällä juurisyyanalyysin avulla pysyviä ratkaisuja oikaisuvaatimusten käsittelyaikojen pitämiseksi kohtuullisella tasolla.

Kuva 2. Käsiteltyjen oikaisuvaatimusten jaottelu käsittelyajan keston mukaan 2019-2021.

Oikaisuvaatimuksia tehtiin vuonna 2021 noin 150 000 (v. 2020: 178 000), kun uusia muutosverotusasioita kaikkiaan oli 288 000 (v. 2020: 260 000). Vuonna 2021 suljettiin tai poistettiin aiheettomina yhteensä noin 191 000 oikaisuvaatimusta. Näin ollen käsiteltyä odottavien asioiden varasto lähti laskuun vuoden 2021 aikana.

Verotuksen oikaisulautakunta antoi vuonna 2021 kaikkiaan noin 25 000 ratkaisua, joista 65 %:ssa alkuperäinen verotuspäätös pysyi voimassa. Osa alkuperäisten päätösten muutoksista tai kumoamisista ei johdu tosiasiallisesta riitatilanteesta, vaan lautakunnan päätös on voitu tarvita toimivaltavaatimusten vuoksi sinänsä riidattomissa asioissa. Hallinto-oikeuksissa tehtiin vuonna 2021 kaikkiaan 1 072 verotuksen oikaisuvaatimukseen liittyvää ratkaisua. Verotuksen oikaisulautakunnan päätös pysyi 86 %:ssa hallinto-oikeuksien tutkimista tapauksista.

F. Viestintä ja ennakoiva ohjaus

Viestinnällä tavoitellaan laajoja asiakasjoukkoja ja ohjataan asiakkaita toimimaan oikein ja ajallaan verokertymän turvaamiseksi. Selkeillä, ajankohtaisilla sisällöillä ja sosiaalisen median vuorovaikutuksella tavoitellaan positiivista asiakaskokemusta.

Viestinnän kanavia ovat vero.fi, uutiskirjeet, verkkoinfot, sosiaalinen media ja media. Viestinnän tärkeänä tavoitteena on OmaVeron käytön kasvu, ja se jatkoikin nousuaan vuonna 2021:

- OmaVero-kirjautumiset: 28 milj. (vuonna 2020: 25 milj.), 3,1 milj. uniikkia henkilöasiakasta. Erilaisia ilmoituksia tehtiin noin 5,8 milj. kpl.
- Muutosverokortit OmaVerossa: 76 % (vuonna 2020: 74 %)
- Veroilmoitusten täydennykset OmaVerossa: 86 % (vuonna 2020: 85 %)
- OmaVeron osuus veroasiointista: 92 % (vuonna 2020: 89 %)
- Vero.fi-käynnit 2021: 38 milj. (vuonna 2020: 40 milj.)
- Sosiaalisen median sisältöjen näyttökerrat 2021: 22 milj.
- Reaktiot sosiaalisessa mediassa: 348 000 kpl, kysymykset 20 000 kpl, seuraajat 177 000

Asiakasviestinnässä painottuivat seuraavat aiheet:

- Veroilmoitusten tarkistaminen ja täydentäminen
- Verojen maksaminen oikein ja ajoissa
- Verokortti ja sen ajan tasalla pitäminen vuoden mittaan
- Verokortin hakeminen ulkomailta Suomeen tulevalle työntekijälle
- Uudistuneen OmaVeron lanseeraus ja sen käytön opastus
- Koronapandemian vaikutukset verotukseen ja veroasioiden hoitamiseen
- Suomi.fi-valtuuksien hakeminen
- Arvonlisäveron erityisjärjestelmä
- Lähdeverolain muutos (sovellettiin ensimmäisen kerran 2021), jonka johdosta ohjattavaksi tuli myös täysin uusi asiakasryhmä, rekisteröityneet säilyttäjät

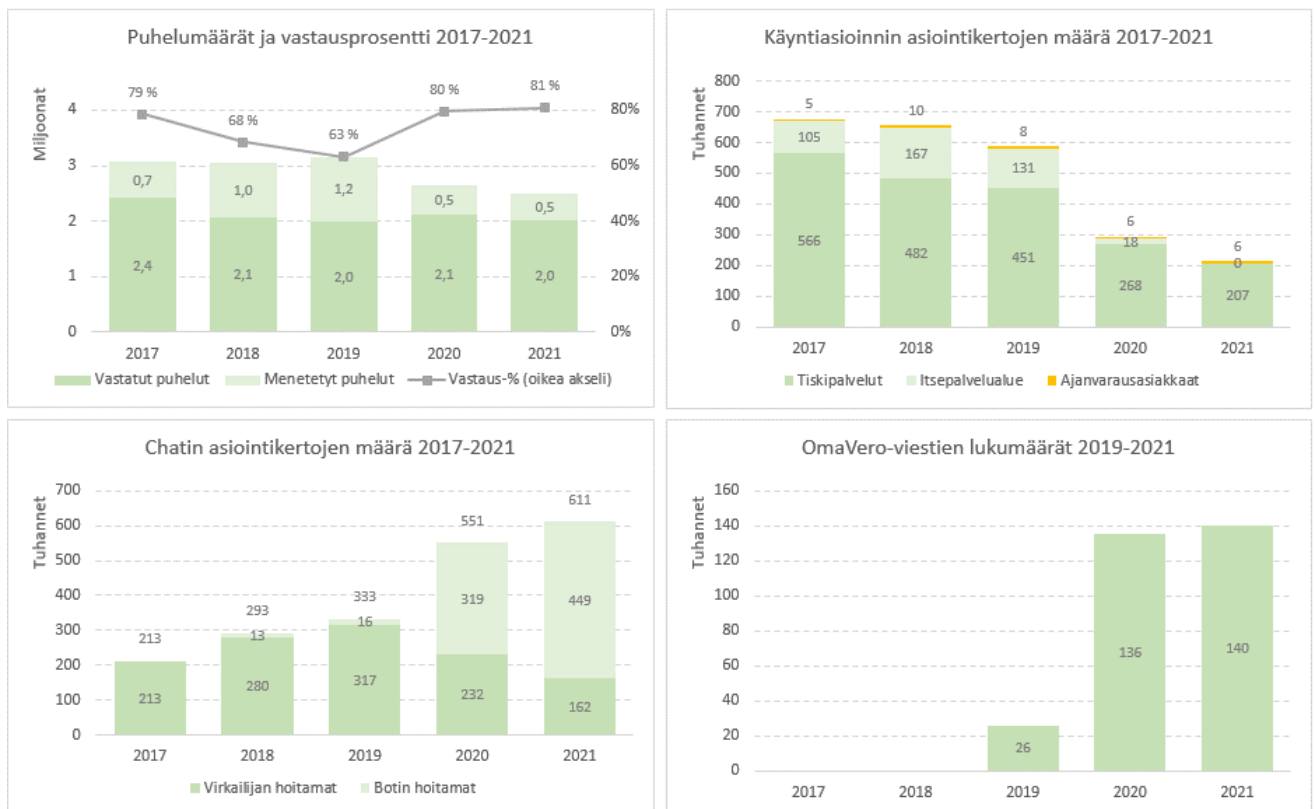
Verohallinto laatii toiminnastaan vastuullisuusraportin vuoden 2021 osalta 30.4.2022 mennessä.

Ennakoiva ohjaus ohjaa rajattuja asiakasjoukkoja tavoitteenaan saada asiakkaat toimimaan oikein ja ajallaan ja siten turvata verokertymä. Ennakoivaa ohjausta toteutetaan esimerkiksi ohjaussoitoilla, ennakkollisilla keskusteluilla, ohjausviesteillä ja koulutustilaisuuksilla. Vuonna 2021 tehtiin 4 506 ohjaussoittoa (vuonna 2020: 3 662) uusille yrittäjille, yrityksille, yhdistyksille ja ulkomaisille yhteisöille.

Vuonna 2021 kaikilla yhteisöillä on ollut mahdollisuus pyytää Verohallinnolta ennakkolista keskustelua haastavissa verokysymyksissä. Tarkoituksena on tarjota ennustettavaa yhteisön verotukseen liittyen ja ohjata yhteisöä toimimaan oikein ennen kuin verotukseen liittyvät järjestelyt ovat tapahtuneet. Keskustelut ovat maksuttomia, ja niitä on voinut pyytää marraskuusta 2021 lähtien Verohallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta. Vuonna 2021 käytiin 189 ennakkolista keskustelua (vuonna 2020: 153 kpl).

G. Asiointipalvelut

Verohallinnon palvelukanavien asiointimäärien kehitystä on esitetty Kuva 3:ssa ja jäljempänä Taulukko 5:ssa. Verkkopalveluiden käyttö kasvoi edelleen vuonna 2021, kun taas puheluiden ja käyntiasiointin määrät tavoitellusti laskivat.

Kuva 3. Verohallinnon eri palvelukanavien asiointimääriä 2017-2021. Chatin luvuissa botilta virkailijalle siirtyneet asiointitapahtumat näkyvät sekä botin että virkailijoiden hoitamien lukumäärissä (näitä oli noin 97 000 vuonna 2021 ja 55 000 vuonna 2020). OmaVero-viestit otettiin käyttöön syyskuussa 2019.

Yhteenvetotietoja sähköisten asiointipalveluiden käytöstä:

- Henkilöasiakkaista noin 1,6 miljoonaa teki muutoksia esitetyyn veroilmoitukseensa. Muutoksista 88 % tehtiin sähköisesti (+2 %-yks. verrattuna vuoteen 2020).
- Pientyönantajien palkanmaksua helpottavaan Palkka.fi-palveluun oli vuoden 2021 loppuun mennessä rekisteröitynyt noin 299 000 työnantajaa. Tässä on kasvua 4 % vuoden aikana ja 11 % kahden viime vuoden aikana. Palvelun kautta laskettujen palkkojen ja palkkioiden määrä on kasvanut vastaavasti nousemalla vuonna 2021 yli 2,3 miljardiin euroon. Palvelun kautta hoitui yli 2,5 miljoonaa palkkatietoilmoitusta ja 0,4 miljoonaa erillisilmoitusta tulorekisteriin työnantajien puolesta.
- Yritystietojärjestelmän sähköisen perustamispalvelun kautta tehtiin sähköisiä osakeyhtiön perustamisia 80 % kaikista perustamisista (vuonna 2020: 78 %).

H. Veroriskien hallinta

Verohallinto on tunnistanut merkittäviä reagoitavia vaativia muutoksia toimintaympäristössään. Globalisaatio ja yritystoiminnan kansainvälistyminen, digitalisaatio sekä erilaiset alustatalouden ilmiöt sisältävät riskin verotuksen tietopohjan murenemisestä. Yrityskentässä tapahtuu samaan aikaan sekä liiketoiminnan keskittymistä kansainvälisiin suuriin toimijoihin että palkkatyön muuttamista pienyrittämiseksi. Verohallinto on kartoittanut näiden muutosten vaikutuksia ja ryhtynyt toimenpiteisiin verotulojen turvaamiseksi.

Vuoden 2021 alussa Verohallintoon muodostettiin keskitetty veroriskienhallintatoiminto, johon on sijoitettu asiakkaille tarjottavan ohjauksen ja valvonnan suunnittelu. Samaan aikaan on muodostettu asiakasryhmiä, joiden palveluiden parantamiseen ja yhteistyöhön on voitu kytkeä myös riskiperusteinen ohjaus ja valvonta. Asiakkaiden ohjauksessa ja valvonnassa on keskitytty oikeiden ja riittävien toimenpiteiden suunnitteluun eri veroriskeihin nähden. Toimenpiteiden kokonaismäärää on pystytty kasvattamaan, kun kevyiden, reaaliaikaisten ja ennakolta ohjaavien toimenpiteiden suhteellinen osuus on noussut. Samanaikaisesti valvonnan toimenpiteet on keskitetty niille alueille, joilla veroriskit ovat verokertymän näkökulmasta suurimmat.

Ohjauksen ja valvonnan painopistealueita vuonna 2021 olivat tuotonmaksut (osingot ja korot) rajoitetusti verovelvollisille, kansainvälinen sijoitustoiminta, digitalisuuden ilmiöt, identiteettien väärinkäytökset ja palautuspetokset, Verohallinnon rekistereiden ajantasaistaminen sekä taksialan ohjaus ja valvonta. Ohjausta ja valvontaa jatkettiin merkittävien veroriskien osalta myös siirtohinnoittelussa, minkä lisäksi loppuvuoden aikana painopisteeksi nousi myös rajat ylittävä alkoholin nettikauppa. Harmaan talouden torjunta säilyi niin ikään keskeisenä valvonnan painopistealueena.

Vertailutietojen hankinta ja niiden kokonaisvaltainen hyödyntäminen on ohjauksen ja valvonnan suuntaamisessa keskeistä. Vertailutietojen kokonaisuuteen kuuluvat mm. säännönmukaiset kansainväliset tietovirrat ja tapauskohtaisesti hankittavat vertailutiedot. Verohallinto on ollut aktiivinen toimija kansainvälisten tietovirtojen kehittämisessä kuten myös kotimaan vertailutietoihin liittyvissä kehityshankkeissa, niin tiedon hankinnan kuin hyödyntämisenkin osalta. Tietosuoja sääntelyssä tapahtuneet muutokset liittyen henkilötietojen keräämistä, säilytystä ja hallinnointia koskeviin vaatimuksiin ovat jossain määrin asettaneet haasteita Verohallinnon vertailutietojen hankinnalle.

I. Teknologia

Verohallinto on tehostanut toimintaansa nostamalla verotuksen automaatioastetta, lisäämällä sidosryhmiltä saatavien tietojen määrää ja sähköistä tiedonkeruuta, ottamalla käyttöön uusia työvälineitä ja tuottamalla uusia sähköisiä palveluja.

Toimintavarmuuden turvaamiseksi ja toimintatapojen uudistamiseksi Verohallinnolla on käytössä verotuksen valmisohjelmisto. Se mahdollistaa asiakkaan kaikkien veroasioiden hoitamisen yhdessä järjestelmässä, ICT-kustannusten alentamisen sekä nopeamman ICT-kehityksen jatkossa. Valmisohjelmiston käyttöönotot tapahtuivat vaiheittain vuosina 2015–2019, ja toteutushanke päättyi vuoden 2020 alussa. Vuoden 2021 aikana valmisohjelmistolle tehtiin laaja versiopäivitys. Versiopäivityksen yhteydessä tehtiin useita parannuksia ja lisäyksiä järjestelmän toimintoihin.

Versiopäivityksen asiakkaille näkyvin osa oli OmaVeron käyttöliittymän kokonaisuudistus. Uudistuksen yhteydessä huomioitiin useita asiakaspalautteissa esille nousseita käytettävyyksnäkökohtia. OmaVeron käyttö mahdollistettiin mobiililaitteilla ja saavutet-

tavuutta parannettiin merkittävästi. Yritysasiakkaille mahdollistettiin tili- ja verolajikohtaisten herätteiden tilaaminen sekä verkkolaskuosoitteen käyttäminen. Versionvaihdon käyttöönoton yhteydessä OmaVerossa oli kolmen päivän suunniteltu käyttökatko marraskuussa 2021.

Verohallinto on osallistunut kansainvälisten tietovirtojen kehittämiseen ja digitalisointiin. Suomen ja Viron veroviranomiset ovat ensimmäisenä maailmassa toteuttanut tiettyjen määrämuotoisten verotustietojen reaaliaikaisen tietojenvaihdon.

Kansainvälisyys

Verohallinto oli vuonna 2021 mukana yli 140:ssä säännöllisesti kokoontuvassa kansainvälisessä työryhmässä ja projektissa. Yhteistyöfoorumeita olivat mm. OECD, EU, IOTA (Intra-European Organisation of Tax Administrations) sekä pohjoismainen Nordisk Agenda.

Kansainvälisillä foorumeilla kiinnostusta herättäneitä teemoja ovat olleet mm. Verohallinnon etätöiden tekemisen ja johtamisen malli, "uusi normaali", ketteryys, itseohjautuvuus sekä Suomen ja Viron välisen reaaliaikaisen tietojenvaihdon tuore toteutus. Vuonna 2021 julkaistiin Verohallinnon johdolla uudistettu yhteispohjoismainen Nordisk eTax -sivusto. Se palvelee pohjoismaalaisia henkilöitä, joilla on tuloja tai omaisuutta muussa Pohjoismaassa kuin asuinmaassaan.

Vuonna 2021 Verohallinto jatkoi aktiivista osallistumista EU komission vuonna 2020 käynnistämään EU Co-operative Compliance -ohjelmaan. Sen yhtenä tarkoituksena on luoda pienille ja keskisuurille yrityksille EU:n laajuinen työkalu yhtiöiden ennakkoliikkeen ohjaamiseen rajat ylittävissä tilanteissa, joissa asiakasyrityksen tavoitteena on saada ohjausta verokysymykseen kahden tai useamman valtion veroviranomaiselta. Pohjana siinä on Verohallinnon jo aiemmin esittelemä rajat ylittävä ennakkollinen keskustelu, *Cross-Border Dialogue*. Toimintamalli luotiin vuonna 2021 ja sitä pilotoidaan vuoden 2022 aikana.

Verohallinnon kehitysyhteistyöhanke Tansanian verohallinnon kanssa jatkui hyödyntäen online-missioita, -kokouksia ja -koulutuksia. Verohallinto tukee Kyproksen verohallintoa valmisohjelmiston toteutuksessa. Vuoden aikana järjestettiin myös useita yksittäisiä workshopeja ja koulutuksia mm. Kenian, Eswatinin, Serbian ja Azerbaidzhanin verohallintojen kanssa.

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen mukaiset vaikuttavuuden mittarit tavoitteineen ja toteutuneen on esitetty Taulukko 2:ssa. Taulukon jälkeen taustoitetaan mittareiden toteumia.

Taulukko 2. Toiminnan vaikuttavuuden tulossopimusmittarit.

Verotuksen häiriötön toimeenpano	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Verotuksen ja tilityksen aikataulupoikkeamat (kpl)	0	0	0	0
Suunnittelemattomat käyttökatkot sähköisessä asiointissa (päivää) ¹⁾	0	0	0	2
Tilityksen ja tuloutuksen keskihajonta (% keskiarvosta)	12,1	11,6	≤ 12	9,7
Puhelinasiointin sujuvuus, vastattujen puheluiden osuus (%)	63	80	≥ 80	81
Verovajetta pienennetään	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus (%) ²⁾	92	91	≥ 90	93
Verovelkojen kertymä maksumuistutuksilla (%)	50	51	≥ 56	61
Verovelkojen kertymä maksujärjestelyillä, ulosotolla ja konkurssiuhkaisilla maksukehotuksilla (%)	32	28	≥ 29	37
Verovelalliset uudet yritykset (% uusista yrityksistä)	5,6	7,8	≤ 5,0	8,7
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä ns. pimeään työn tekemisessä tai palvelujen ostamisessa ilman kuittia ei ole mitään väärää (%) ³⁾	11	-	≤ 10	13
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä valvonta on tehokasta (%) ³⁾	80	-	≥ 80	81
Veronmaksajien luottamus ja veromyönteisyys pysyvät hyvällä tasolla	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Asiakkaiden osuus, jotka maksavat mielellään veronsa (%) ³⁾	80	-	≥ 80	79
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä ohjaustietoa löytyy riittävästi (%) ³⁾	67	-	≥ 67	65
Verohallintoon voi luottaa (%) ³⁾	90	-	≥ 90	88
Tyytyväisyys Verohallinnon toimintaan kokonaisuutena, yhteisöt ⁴⁾	73	-	80	-
Tyytyväisyys Verohallinnon toimintaan kokonaisuutena, yritys- ja henkilöasiakkaat ⁴⁾	-	-	-	-

1) Sellaisten päivien lukumäärä, joina sähköisessä asiointissa on ollut yli 4 tunnin käyttökatko.

2) Vuosien 2019–2020 toteumissa ei ole mukana Tullilta siirtyneet auto- ja valmisteverot.

- 3) *Asiakkaiden asennekysely, syyskuu 2021 (n = 1 020). Asennekysely toteutettiin aiemmin joka toinen vuosi, minkä vuoksi vuoden 2020 toteumat puuttuvat. Vuodesta 2021 eteenpäin kysely on määrä tehdä vuosittain.*
- 4) *Yhteisöjen sekä henkilö- ja yritysasiakkaiden tyytyväisyystutkimuksia oli tarkoitus tehdä vuorovuosina. Koronan takia tutkimuksia ei tehty vuosina 2020 ja 2021.*

Vuoden aikana ei ollut aikataulupoikkeamia: Verotus valmistui ja verotulot tilitettiin veronsaajille ajallaan.

Sähköisen asioinnin suunnittele mattomien käyttökatkojen nollan päivän tavoitetta ei saavutettu, sillä 11.5.2021 oli konesalin infrastruktuurin laajasta häiriöstä johtunut 4,5 tunnin katko OmaVerossa ja 16.7.2021 sattui 8,5 tuntia kestänyt valtion yhteisen tietoverkon häiriö, jonka seurauksena OmaVero ja verotuksen perusjärjestelmät olivat pois käytöstä. Koko vuonna rekisteröitiin kaikkiaan 137 tuotannon poikkeamaa, joista 11 oli kriittisiä. Häiriöiden vuoksi menetettiin yhteensä noin 12 000 henkilötyöpäivää (noin 50 henkilötyövuotta = 3 milj. €), joista suurin osa aiheutui valtion yhteisten verkon ja etäkäytön häiriöistä.

Tilitysten ja tuloutusten keskihajonnan toteuma oli 9,7 % tilitysten ja tuloutusten keskiarvosta. Tavoite saavutettiin ja toteuma parani selvästi edellisvuodesta. Verotuksen joustava valmistuminen ja yhden veroprosentin menettely ennakonpidätyksissä ovat parantaneet tunnuslukua vuodesta 2019 alkaen verrattuna tätä aiempiin vuosiin.

Vastattujen puhelujen osuus oli 81 % ja vuodelle 2021 asetettu tulostavoite (80 %) saavutettiin. Puhelinpalvelussa vastattiin 2,0 miljoonaan puheluun.

Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus oli 93 %. Tavoite saavutettiin ja toteuma parani edellisvuodesta. Tähän myötävaikutti se, että vuoden 2021 alusta lukien raportointiin sisällytettiin myös auto- ja valmisteverot, joiden osalta oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus on huomattavan korkea.

Verovelkojen kertymätavoitteet perinnän eri toimenpiteillä saavutettiin ja toteumat paranasivat edellisvuodesta. Tämä selittyy muun muassa sillä, että vuoden 2021 aikana asiakkaat ovat maksaneet vuonna 2020 koronan takia tehdyissä helpotetuissa maksujärjestelyissä mukana olleita veroja.

Uusista yrityksistä verovelallisia oli vuoden 2021 lopussa 8,7 %, eli enintään viiteen prosenttiin asetettua tavoitetta ei saavutettu. Yhtenä selittäväenä tekijänä nähdään koronan aiheuttama shokki talouteen ja siitä seuranneet yritysten maksuvaikkeudet.

Asiakkaiden asenneilmaston viidestä mittauskohteesta yhdessä päästiin tavoitteeseen ja neljässä jäätin niukasti alle. Suhteellisesti eniten tavoitteesta jäätin kysyttäessä mielipidettä siitä, onko pimeään työn tekemisessä tai palvelujen ostamisessa ilman kuittia mitään väärää. Vastaajista 13 % oli sitä mieltä, että siinä ei ole mitään väärää. Tavoitteena ollut enintään 10 %:n taso jäi saavuttamatta. Asenteita selvitettiin syyskuussa 2021 tehdyllä kyselytutkimuksella, jossa haastateltiin 1 020 henkilöä.

1.3.2 Siirto ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuudelle ei ole asetettu tavoitteita.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Verotustehtävien henkilötyön toteuma oli 4 933 henkilötyövuotta (vuonna 2020: 5 037). Toiminnan tuottavuus parani (+2,2 %) vuodesta 2020 johtuen hyvin pitkälle toiminnan tehostumisen mahdollistaneesta vähentyneestä henkilötyövuosien käytöstä.

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Taloudellisuus heikkeni (-0,6 %). Verohallinnon kustannukset kasvoivat viime vuoteen verrattuna siitä huolimatta, että nettomenot olivat hieman pienemmät kuin vuonna 2020. AVA-hankkeen valmistumisen myötä valmistus omaan käyttöön väheni ja vastaavasti Valmis-hanke on nyt kokonaisuudessaan viety käyttömaisuukskirjanpitoon, mikä kasvatti tietojärjestelmäinvestointien poistoja.

Toimitilojen tilatehokkuus parani edelleen. Toimitilojen määrä väheni vuoden 2020 lopun 105 000 m²:stä vuoden 2021 lopun 90 000 m²:iin. Toimitilaneliöt henkilötyövuotta kohden laskivat noin kahdella neliometrillä (aidot huonaneliöt 14,6 m²/htv) ollen alle 2021 voimassa olleen toimitilastrategian tavoitetason.

Taulukko 3. Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin -tulossopimusmittari.

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin (%)	0,46	0,48	< 0,6	0,44

Verohallinnon nettomenot vähenivät 0,1 % ja vertailukelpoinen bruttokertymä kasvoi 8,1 %, nettomenojen suhde bruttoverotuloihin oli 0,44 %.

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 4. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, ennakkoratkaisut.

VEROHALLINNON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, 2021				
Ennakkoratkaisut				
TUOTOT	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 904 896	1 738 563	1 990 000	1 811 073
Tuotot yhteensä	1 904 896	1 738 563	1 990 000	1 811 073
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
- henkilöstökustannukset	2 023 128	2 091 176	2 010 000	2 255 626
- palvelujen ostot	4 542	1 459	10 000	480
- tukitoimintojen kustannukset	367 749	230 561	400 000	268 169
Erilliskustannukset yhteensä	2 395 420	2 323 196	2 420 000	2 524 276
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-490 524	-584 632	-430 000	-713 203
Osuus yhteiskustannuksista	662 898	581 039	660 000	579 394
- työaikojen yhteiskustannukset	569 956	528 297	560 000	521 341
- tukitoimintojen yhteiskustannukset	92 943	52 742	100 000	58 054
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	662 898	581 039	660 000	579 394
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 058 318	2 904 235	3 080 000	3 103 670
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-1 153 422	-1 165 671	-1 090 000	-1 292 597
Kustannusvastaavuus %	62,3 %	59,9 %	64,6 %	58,4 %

Kustannusvastaavuuslaskelma esitetään vain, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. €. Verohallinnon maksullisen toiminnan neljästä osa-alueesta vain ennakkoratkaisut ylitti määritellyn rajan vuonna 2021.

Ennakkoratkaisujen maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 4,2 % edellisestä vuodesta. Kokonaiskustannukset kasvoivat kuitenkin tuottoja enemmän, mikä heikensi ennakkoratkaisujen kustannusvastaavuutta 2,5 %. Ennakkoratkaisujen kustannusvastaavuus oli 58,4 %.

Kustannuksia kasvatti erityisesti 8,2 %:lla kasvanut henkilötyön määrä. Henkilötyön määrä kasvoi eniten ennakkoperintää koskevissa ennakkoratkaisuisa.

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Verohallinnolla ei ole yhteisrahoitteista toimintaa.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen Liite 3:n mukaiset tilinpäätöksessä seurattavat ja raportoitavat tiedot on koottu Taulukko 5:een.

Taulukko 5. Seurattavat ja raportoitavat tiedot.

Asiakasmäärät ja verokertymät	2019	2020	2021	Muutos 2020–2021
Henkilöasiakkaat	5 098 477	5 109 428	5 109 783	0,0 %
Rajoitetusti verovelvollisia	136 447	148 204	142 226	-4,0 %
Maatalouden harjoittajat	110 883	106 881	106 470	-0,4 %
Yritysasiakkaat	236 934	248 321	264 480	+6,5 %
Yhteisöasiakkaat	450 998	454 055	454 217	0,0 %
Asiakasmäärä yhteensä	5 897 292	5 918 685	5 934 950	+0,3 %
Liiketoiminnasta alv-velvolliset	339 274	350 841	391 639	+11,6 %
Alkutuotannosta alv-velvolliset	272 196	274 043	279 850	+2,1 %
Säännölliset työnantajat	119 892	117 407	128 625	+9,6 %
Satunnaiset työnantajat	118 770	131 105	134 530	+2,6 %
Verotulojen bruttokertymä (milj. €) ¹⁾	80 700	78 618	92 274	+17,4 %
Verotulojen nettokertymä (milj. €)	70 360	69 217	75 609	+9,2 %
Vastattujen puhelujen määrä (kpl)	1 997 800	2 116 100	2 017 000	-4,7 %
Käyntiasiointit (kpl)	589 000	281 000	213 000	-24,2 %
Chat -asiointit (kpl) ²⁾	313 600	548 800	611 000	+11,3 %
Tuottavuus ja taloudellisuus	2019	2020	2021	Muutos 2020–2021
Tuottavuus (parivuosisivertailu)	1,4	- 1,5	2,2	+2,2 %
Taloudellisuus (parivuosisivertailu)	2,9	- 1,1	-0,6	-0,6 %
Velvoitteiden mukaan toimiminen	2019	2020	2021	Muutos 2020–2021
Arvonlisäveron verovaje (%) ³⁾	3	3	-	-
Verovelkojen kokonaismäärä (milj. €)	3 521	4 301	3 760	-12,6 %
Uudet verovelat (milj. €)	1 067	1 889	1 050	-44,4 %
Verovalvonnan kädenjälki (ns. pöytävalvonta, tuloverotus) milj. € ⁴⁾	407	178	204	+14,6 %
Verovalvonnan kädenjälki (ns. pöytävalvonta, alv) milj. € ^{5), 10)}	245	244	266	+9,4 %
Verotarkastuksen toimenpiteiden verovaikutus, kaikki verolajit (milj. €)	127	138	220	+59,4 %
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama (henkilö- ja yritysasiakkaat) (%)	13	12	11	-1 %-yks.
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama (yhteisöasiakkaat) (%)	22	22	23	+1 %-yks.
Asiakkaiden osuus, jotka pitävät verojärjestelmää vaikeaselkoisena (%)	63	-	67	+4 %-yks.
Sähköisten perustamisilmoitusten osuus, yhteisöasiakkaat (%)	73	78	80	+2 %-yks.

Valvontaan käytetyt resurssit ja toimenpiteet	2019	2020	2021	Muutos 2020–2021
Verotarkastusten määrä (kpl)	2 475	2 057	1 773	-13,8 %
Harmaan talouden tarkastusten määrä (kpl)	586	547	614	+12,2 %
Harmaan talouden osuus verotarkastukseen käytetystä työajasta (%)	47	46	55	+9 %-yks.
Auto- ja valmisteverotarkastusten määrä (kpl) ¹⁰⁾	150	155	34	-78,1 %
Verovelkarekisteriin merkittyjen määrä (lkm)	19 334	15 153	14 885	-1,8 %
Velvoitteidenhoitoselvitysten määrä (kpl)	422 000	828 000	707 000	-14,6 %
Oikaisuvaatimukset on käsitelty alle kuudessa kuukaudessa (%) ⁶⁾	48	24	22	-2 %-yks.
Tullilta siirtyviin verotustehtäviin liittyvät raportoitavat asiat	2019	2020	2021	Muutos 2020–2021
Autoverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	99	99	99	0,0 %
Valmisteverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	94	95	99	+4 %-yks.
Autoverotuksen oikaisujen käsittelyaika (kk)	3	3	8	+166,7 %
Valmisteveron kertymä (milj. €) ⁷⁾	7 198	7 249	6 802	-6,2 %
Autoveron kertymä (milj. €)	888	721	523	-27,5 %
Verovelkojen osuus maksettavaksi määrättyistä veroista valmisteverotuksessa (%)	0,06	0,06	0,02	-0,04 %-yks.
Verovelkojen osuus maksettavaksi määrättyistä veroista autoverotuksessa (%) ⁸⁾	0,07	0,09	0,34	+0,25 %-yks.
Uusien verotettujen autojen (lkm)	132 000	114 000	108 000	-5,3 %
Käytettyjen verotettujen autojen (lkm) ⁹⁾	51 000	51 000	28 000	-45,1 %

- 1) Tullilta Verohallinnon keräämiksi vuonna 2017 siirtyneet valmisteverot ja autovero eivät vuosina 2017–2021 eivätkä tammikuussa 2021 sisältyneet bruttokertymätietoihin.
- 2) Chat-robotilta virkailijalle siirtyneet asiointitapahtumat ovat luvuissa mukana kahteen kertaan. Tällaisia tapahtumia oli noin 97 000 vuonna 2021 ja 55 000 vuonna 2020.
- 3) Arvonlisäveron verovaje on määritetty Verohallinnon kehittämällä uudella verovalvonnan tuloksiin perustuvalla laskentamenetelmällä. Aiemmissä tilinpäätöksissä on raportoitu IMF:n kansantalouden tilinpitoon perustuvalla menetelmällä laskettu verovaje. Vuoden 2021 tietoja ei ole tilinpäätöshetkellä saatavilla.
- 4) Vuodesta 2020 alkaen kädenjälkenä raportoidaan koneellisesti laskettu valvonnasta seurannut verotuksen lopputuloksen euromääräinen nettomuutos. Vuoden 2019 luku ei ole vertailukelpoinen, sillä tuolloin kädenjälkeä raportoitiin eri menetelmin (manuaalisesti) ja mukaan laskettiin vain verotettavaan tuloon tehdyt lisäykset. Koneellisen kädenjäljen laskentaan liittyy mittaustarkeutta heikentäviä tekijöitä, jotka saattavat vääristää tuloksia.
- 5) Kädenjälkenä raportoidaan valvonnasta seurannutta verotuksen lopputuloksen euromääräistä nettomuutosta. Raportoitavat vuodet ovat sinänsä vertailukelpoisia, mutta on hyvä huomioida, että uusimman vuoden lopullinen kädenjälki todennäköisesti laskee tilinpäätöshetken arvosta jonkin verran, sillä siihen sisältyviä arvioverotuksia voidaan jälkikäteen poistaa asiakkaiden myöhemmin antamien korjaavien ilmoitusten myötä.
- 6) Vuosien 2019 ja 2020 lukuja on muutettu taannehtivasti aiemmin raportoidusta, sillä laskentatapaa on muutettu. Aiemmin toteuma laskettiin vain tiettyjen verolajien (henkilöiden ja yhteisöjen tuloverot, kiinteistövero, perintö- ja lahjaverot) kaikista muutosverotusasioista. Uudessa laskentatavassa huomioidaan kaikkien verotuksen valmishjelmistossa olevien verolajien oikaisuvaatimukset.
- 7) Valmisteverotuksen verotusmenettelymuutos myöhensi verokaudesta 1/2021 lähtien veron ilmoittamis- ja maksamisen eräpäivää verokautta toisena seuraavan kuukauden 12. päivään. Aiemmin vero ilmoitettiin ja maksettiin pääosin jo verokautta seuraavan kuukauden aikana. Muutos aiheutti kerta-luonteisen valmisteverokertymän pienentymisen vuodelle 2021, kun veroa kertyi käytännössä 11 kuukaudelta.

- 8) *Autoverotuksen verovelkojen kasvun arvellaan olevan suureksi osaksi seurausta yritysten autoverorekisteröinnin muutoksesta 2021. Uudessa autoverolaissa rekisteröinnin edellytyksiä kevennettiin merkittävästi, minkä jälkeen rekisteröityneiden yritysten lukumäärä kasvoi noin 150:stä lähinnä suuresta ja keskiuuresta yrityksestä noin 700:lla lähinnä pienellä yrityksellä. Uusien rekisteröityneiden yritysten joukossa on havaittu maksuvaikeuksia ja verotuspäätösten pitkistä käsittelyajoista johtuvia haasteita.*
- 9) *Veroilmoituksia annettiin noin 52 000, mutta käsittelyruuhkasta johtuen huomattava osa verotuspäätöksistä (ja maksuunpanoista) siirtyi eteenpäin.*
- 10) *Ei sisälly tulossopimuksessa määritettyihin seurattaviin ja raportoitaviin tietoihin.*

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen mukaiset palvelukyvyn ja laadun mittarit tavoitteineen ja toteumineen on esitetty Taulukko 6:ssa.

Taulukko 6. Palvelukyvyn ja laadun tulossopimusmittarit.

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Verotuspäätösten pysyvyys (HAO) (%)	90	91	≥ 75	86
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), henkilöasiakkaat	84	94	≥ 85	93
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), yritysasiakkaat	83	89	≥ 85	85
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), kaikki	84	92	≥ 85	90
Sähköisten verokorttimuutosten osuus (%)	68	74	≥ 75	76
Sähköisten tuloveroilmoitusten osuus, henkilöasiakkaat (%)	77	86	≥ 85	88

Kaikki palvelukykyyn sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatuun liittyvät tulostavoitteet saavutettiin. Verotuspäätösten pysyvyyttä on käsitelty kohdassa 1.2 Tuloksellisuus (alakohta E), samoin sähköisiä verokorttimuutoksia ja sähköistä tuloveroilmoittamista (alakohtat F ja G). Asiakastyytyväisyyttä selvitetään seuraavassa.

Asiakastyytyväisyys

Asiakastyytyväisyyttä kysytään joka kymmenenneltä puhelinpalveluun soittavalta ja kaikilta chatissa asioivilta. Puhelinpalvelun asiakaskokemus oli aiempien vuosien tapaan erittäin korkealla tasolla. Vuoden aikana asiakkaat arvioivat 110 000 puhelua. 90 %:ssa puhelusta arvosana oli hyvä tai erinomainen (vuonna 2020: 92 %). Asiakkaita pyydetään arvioimaan myös palvelun ratkaisuastetta: 93 %:ssa puhelusta asiakas koki saaneensa asiansa ratkaistua tai vähintään vireille (vuonna 2020: 95 %).

Chatissa arviointeja kertyi vuoden aikana 100 000 asiointitapahtumasta. Näistä 45 %:ssa palvelu sai hyvän tai erinomaisen arvosanan. Hyvien ja erinomaisten arvosanojen osuus oli selvästi korkeampi virkailija-chatissa (62 %) kuin chatbotissa (28 %). Ratkaisuaste kaikista chateista oli 51 %, ja tämäkin oli selvästi korkeampi virkailija-chatissa (67 %) kuin chatbotissa (36 %). Tyytyväisyseron puhelinpalvelun ja chatin välillä arvellaan selittyvän ennen kaikkea sillä, että chat-palvelussa asioidaan tunnistautumattomana, eikä asioita näin ollen pystytä aina ratkaisemaan.

Myös käyntiasiain asiakastyytyväisyyttä alettiin mitata vuoden 2021 aikana. Arvioita kertyi vuoden aikana noin 2 200. Vastaajista 96 % koki saaneensa asiansa ratkaistua tai vähintään vireille. 93 % antoi asiainnistaan hyvän tai erinomaisen arvosanan.

Omavero -palvelussa on uloskirjautumissivulla yksinkertainen fiilikysely, jossa kysytään "Miten asiointi palvelussa sujui?". Vuoden aikana kyselyyn saaduista noin 1,2 miljoonasta vastauksesta 85 %:ssa vastattiin asiainnistaan sujuun hyvin.

Verotarkastuksen kohteena olleille lähetetään eräin poikkeuksin asiakaspalautekysely verotarkastuksen valmistuttua. Vuonna 2021 kyselyyn vastasi 19 % kyselyn saaneista asiakkaista ja asiakastyytyväisyys oli 4,2 (asteikko 1–5, tulos vuonna 2020: 4,3). Vuonna 2021 tehtiin myös asiakastutkimus tilitoimistoille näiden kokemuksista verotarkastuksista. Tutkimukseen haastateltiin tilitoimistojen edustajia, jotka olivat osallistuneet puolentoista viime vuoden aikana verotarkastukseen. 96 %:lla vastaajista käsitys Verohallinnon toiminnasta parani tai pysyi vähintään ennallaan tarkastukseen osallistumisen myötä. 85 % koki yhteistyön tarkastajien kanssa sujuun hyvin.

Veronsaajien asiakastyytyväisyyttä tutkitaan tyytyväisyystutkimuksella kolmen vuoden välein. Viimeksi vuonna 2020 toteutetun tutkimuksen kokonaisarvosana oli 8,4 (asteikko 4–10). Edellisen vuonna 2017 toteutetun tutkimuksen kokonaisarvosana oli 8,3.

Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön toiminta

Oikeudenvilvontatehtävässään Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö edistää hyvän ja ennustettavan verojärjestelmän toteutumista. Toiminnan oikeudellista vaikuttavuutta kuvaa se, kuinka suuressa osassa yksikön tekemistä valituksissa hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus julkaisee valituksen johdosta antamansa ratkaisun. Lisäksi yksikössä seurataan muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden myöntämiä valituslupia yksikön valitukseen, korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuutta niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa sekä oikaisulautakunnan ratkaisemien yksikön tekemien oikaisuvaatimusten hyväksymisprosenttia. Oikeudenvilvontayksikössä seurataan myös annettujen vastineiden käsittelyajan pituutta, jolla on osaltaan vaikutusta verovalitusasioiden yleiseen käsittelyaikaan tuomioistuimissa.

Taulukko 7. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön tavoitteet.

Oikeudellinen vaikuttavuus	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Oikaisulautakunnan ratkaisemien oikaisuvaatimusten hyväksymisprosentti (%)	40	63	≥ 50	75
Hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista (%)	11	7	≥ 20	9
Korkeimman hallinto-oikeuden myöntämien valituslupien osuus kaikista yksikön tekemistä valituslupahakemuksista (%)	52	39	≥ 55	44
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa (%)	75	42	≥ 50	83
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista (%)	30	27	≥ 45	33

Käsittelyajat	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Oikeudenvilvontayksikön oikaisulautakunnalle tai hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	35	30	≤ 33	32
Oikeudenvilvontayksikön korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	28	31	≤ 30	27

Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö saavutti toimintavuonna 2021 osin keskeiset oikeudellisen vaikuttavuuden tulostavoitteet. Tavoite toteutui oikaisulautakunnan ratkaisemien oikaisuvaatimusten hyväksymisessä sekä korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuudessa niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa. Yksikkö ei sen sijaan päässyt hallinto-oikeudelle ja korkeimman hallinto-oikeudelle tehtyjen valitusten ja niihin annettujen ratkaisujen julkaisutavoitteeseen eikä korkeimman hallinto-oikeuden yksikölle myöntämien valituslupien tavoitteeseen. Julkaisu- ja valituslupatoteumaa voidaan kuitenkin pitää melko hyvänä, kun otetaan huomioon hallintotuomioistuimien antamien päätösten määrien vuosittaiset vaihtelut sekä julkaisukäytännöt. Lisäksi näissä tavoitteissa vuoden 2021 toteuma oli parempi kuin vuoden 2020 seurantakauden toteuma.

Tulorekisteriyksikön toiminta

Taulukko 8. Tulorekisteriyksikön tavoitteet. Kolme ensimmäistä mittaria ovat Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon tulossopimuksessa, kaksi jälkimmäistä vuoden 2021 talousarviossa.

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Käyttökatkot sähköisessä asiointissa ¹⁾	0	0	0	0
Puhelinpalvelun vastausprosentti	-	89	≥ 80	91
Palkkatietoilmoitukset annettu oikea-aikaisesti (5 päivässä) %	76	89	≥ 80	93
Sairauspoissaolot, pv/htv	12,9	6,9	≤ 8,0	8,2
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaro, 1–5)	3,4	4,0	≥ 4,0	4,1

1) Yli 4 tunnin ennakoimattomat katkokset tulorekisteripalvelun pääprossien osalta. Vain tulorekisterin omat palvelut, toteumaan ei lasketa mukaan esim. vero.fi tai valtion yhteisen tietoverkon häiriöitä.

Tulorekisteriyksikkö onnistui toimintavuoden 2021 perustoiminnassa erinomaisesti. Tulotietojärjestelmän ja asiakaspalvelun saatavuuteen liittyvät tavoitteet saavutettiin. Vuoden 2021 alussa tulorekisterin toiminta laajeni eläke- ja etuustietojen vastaanottoon ja jakeluun. Vuoden 2021 alusta lukien Ulosottoviranomainen sekä joukko Ahvenanmaan viranomaisia aloittivat uusina tulorekisterin tietojen hyödyntäjinä tulorekisterin tietojen käytön.

Toimintavuoden aikana tulorekisteriin rekisteröitiin 50 miljoonaa palkkatietoilmoitusta, yli 2 miljoonaa työnantajan erillisilmoitusta sekä 65 miljoonaa etuustietoilmoitusta. Rekisteriin rekisteröityjä tulotietoja jaettiin tiedonsaantiin oikeutetuille tiedon käyttäjille rajapintojen kautta yli 800 miljoonaa ilmoitusta.

Tulotietojärjestelmää jatkokehitettiin yhteistyössä sidosryhmien kanssa painottuen erityisesti ilmoittamisen sujuvuuden ja rekisteriin ilmoitetun tiedon laadun parantamiseen. Tähtäimessä on tulorekisteriin kerätyistä tiedoista saatavien hyötyjen kasvattaminen edelleen laajentamalla sekä tiedonkäyttäjien joukkoa että niitä käyttötarkoituksia, joihin tulorekisterin tulotietoja voidaan luovuttaa.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukko 9. Henkilöstövoimavaroihin liittyvät mittarit.

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi, 1–5)	3,64	3,76	≥ 3,70	3,70
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	10,4	7,7	≤ 8,5	8,2
Johtajuusindeksi (VMBaro, 1–5)	3,50	3,68	≥ 3,60	3,59
Suoraan pääjohtajan alaisten johtajien johtamissopimusten osuus, % ¹⁾	0	0	100	91
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä, VMBaro	3,85	4,05	≥ 3,95	4,05
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta, VMBaro	3,96	4,06	≥ 4,05	4,01
Työnantajakuva ja arvot, VMBaro	3,84	4,01	≥ 4,05	3,96

1) Sisäisen tarkastuksen uusi johtaja aloitti tehtävässään 1.1.2022, joten hänen johtamissopimustaan ei ollut tehty 31.12.2021.

Henkilöstön työtyytyväisyys laski edellisvuoteen verrattuna mutta oli kuitenkin edelleen valtion keskiarvoa parempi. Yhteenlaskettu työtyytyväisyysindeksi oli Verohallinnossa 3,70 (vuonna 2020: 3,76), kun koko valtionhallinnossa vastaava tulos oli 3,65. Myös johtajuusindeksi laski edellisestä vuodesta ollen kuitenkin parempi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (3,52). Työtyytyväisyyskyselyn tulos heikkeni hieman seitsemässä osa-alueessa, työ- ja toimintaympäristön kohdalla tyytyväisyys nousi kuitenkin hieman.

Sairauspoissaolot olivat vuonna 2021 Verohallinnossa 8,2 pv/htv (vuonna 2020: 7,7 pv/htv). Vaikka poissaolot kasvoivat hieman, ne pysyivät selvästi alemmalla tasolla kuin ennen koronaa. Lyhyet poissaolot olivat viime vuoden tasolla. Pitkissä, yli kymmenen päivän sairauspoissaoloissa, oli kasvua vuoteen 2020 verrattuna.

Taulukko 10. Henkilöresurssit.

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet verotustehtävät (htv)	4 926	5 037	4 985	4 933
Henkilötyövuodet Tulorekisterihanke (htv)	29	28	10	5
Henkilötyövuodet Tulorekisteriyksikkö (htv)	43	54	79	75
Henkilötyövuodet yhteensä (htv)	4 998	5 119	5 074	5 013

Verohallinnon henkilötyön kokonaismäärän toteuma oli 5 013 henkilötyövuotta. Verotustehtävien henkilötyön kokonaismäärä oli 52 htv suunniteltua pienempi, vähennystä 104 htv edelliseseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 11. Henkilöstötietoja (kunkin vuoden joulukuun tilanne).

Henkilöstömäärä, -rakenne ja -kulut (sisältää harjoittelijat ja työllistetyt)	2019	2020	2021	Muutos 2020–21
Henkilöstön lukumäärä	5 127	5 117	5 212	+95
Naiset	3 778	3 747	3 792	+45
Miehet	1 349	1 370	1 420	+50
Henkilötyövuosien lukumäärä	4 998	5 119	5 013	-106
Keski-ikä, vuotta	47,3	47,0	46,3	-0,7
Naiset	48,2	47,9	47,2	-0,7
Miehet	44,8	44,5	44,1	-0,4
Ikäjakama: 15–24-vuotiaat	134	120	173	+53
25–34-vuotiaat	909	961	1 056	+95
35–44-vuotiaat	1 063	1 116	1 127	+11
45–54-vuotiaat	1 231	1 194	1 160	-34
55–64-vuotiaat	1 727	1 655	1 612	-43
65–68-vuotiaat	63	71	84	+13
Koulutustasoindeksi	5,3	5,5	5,4	-0,1
Naiset	5,2	5,5	5,3	-0,2
Miehet	5,6	5,8	5,7	-0,1
Vakinaiset	4 343	4 445	4 155	-290
Naiset	3 225	3 272	3 044	-228
Miehet	1 118	1 173	1 111	-62
Määräaikaisia	784	672	1 057	+385
Naisista	553	475	748	+273
Miehistä	231	197	309	+112
Kokoaikaisia	4 724	4 685	4 775	+90
Osa-aikaisia	403	432	437	+5
Henkilötyövuoden hinta (€)	53 971	54 737	57 108	+2 371
Kokonaistyövoimakustannukset (milj. €)	270,1	279,5	286,2	+6,7
Väiilliset työvoimakustannukset (milj. €)	98,5	93,8	99,7	+5,9
Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta	75,5 %	78,9 %	78,4 %	-0,5%-yks.
Työtyytyväisyysindeksi	3,64	3,76	3,70	-0,06
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	9	11	7	-4
Sairauspoissaolot (pv/htv)	10,4	7,7	8,2	+0,5
Työterveyshuolto €/htv (netto)	638	315	398	+83
Koulutuspäivät/htv	9,2	7,9	8,4	+0,5

Taulukko 11:n henkilöstön lukumäärätiedot ovat joulukuun tilanteen mukaisia. Vuoden 2021 lopussa Verohallinnolla oli merkittävästi määräaikaista työvoimaa edesauttamassa mm. varastojen purkuun liittyviä tehtäviä ja varautumassa verokorttiruuhkaan. Aikaisemmin vuoden 2021 aikana työmarkkinatilanteen takia Verohallinnolla oli haasteita saada tarvittavia resursseja, mutta loppuvuoden kohdalla tilanne oli normalisoitunut ja Verohallinto sai rekrytoitua tarvittavia henkilöstöresursseja. Tämä selittää muutoksia aikaisempiin niin määräaikaisten lukumäärässä kuin osittain myös ikärakenteessa.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Taulukko 12. Talousarviolaskelmat

Talousarviolaskelma

Liite 2A

Momentti 28.10.01 Verohallinto

	2017 TP	2018 TP	2019 TP ²	2020 TP	2021 TA+LTA:t	2021 TP	Toteuma %
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähennel)	251 681	252 107	261 577	271 563	279 473	276 183	98,8 %
- vuokrat	24 289	22 539	22 177	21 046	21 600	19 383	89,7 %
- muut kulutusmenot	134 966	130 509	127 070	126 706	137 953	124 149	90,0 %
- investoinnit	392	86	28	298	1 000	0	0,0 %
Yhteensä	411 329	405 240	410 852	419 614	440 026	419 715	95,4 %
Toimintamomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	2 729	2 705	2 874	2 799	2 700	2 929	108,5 %
- EU-tulot	157	231	269	41	0	59	
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	1 506	1 238	2 281	1 605	1 000	2 120	212,0 %
- irtaimen omaisuuden myynti	32	76	96	45	0	54	
Yhteensä	4 424	4 249	5 521	4 491	3 700	5 161	139,5 %
Nettomenot (+) / -tulot (-)	406 905	400 991	405 331	415 123	436 326	414 554	95,0 %
Talousarvio/kehys	405 820	368 601	402 270	425 448	432 688	432 688	100,0 %
Kehysmuutoksen tarve	0	9 487	4 617	1 152	22	22	100,0 %
Talousarvio/kehys	405 820	378 088	406 887	426 600	432 710	432 710	100,0 %
Siirtomäärärahan muutos	-1 085	-22 903	1 556	11 477	-3 616	18 156	
<small>(säästö (+) / säästön käyttö (-))</small>							
Siirtomääräraha							
- siirto edelliseltä vuodelta	129 070	127 985	105 082	106 638	118 115	118 115	100,0 %
- siirtomäärärahan kanta 31.12.	127 985	105 082	106 638	118 115	114 498	136 270	119,0 %
- valtiolle tuloutus							
Henkilöstömäärä (HTV) ¹⁾	5 038	4 932	4 926	5 037	4 985	4 927	98,8 %

1) Vuoden 2017 henkilötyövuositasossa on huomioitu 1.1.2017 alkaen Tullilta Verohallintoon siirtyneiden auto- ja valmisteverotuksen verotustehtävät (205 htv).

Vuoden 2018 henkilötyövuositasossa on huomioitu 1.1.2018 alkaen Tullilta Verohallintoon siirtyneiden maahantuonnin alv-verotustehtävät (3 htv).

2) Vuodelle 2018 siirretystä toimintamäärärahasta Verohallinto on peruuttanut 304 663,46 euroa liittyen tietojärjestelmäudistuksen yhteydessä tehtyjen konversioerojen täsmäyttämiseen.

Talousarviolaskelma

Liite 2A

Momentti 28.70.03 + 28.70.21 Kansallisen tulorekisterin toteutus

	2017 TP	2018 TP	2019 ¹⁾ TP	2020 ²⁾ TP	2021 TA+LTA	2021 ³⁾ TP	Toteuma %
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähennel)	1 922	2 091	1 990	1 810	515	336	65,3 %
- vuokrat	170	402	470	417	180	113	62,6 %
- muut kulutusmenot	5 578	10 330	9 606	19 434	6 625	4 335	65,4 %
- investoinnit	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	7 669	12 824	12 067	21 661	7 320	4 784	65,3 %
Toimintamomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	0	0	0	0	0	0	
- EU-tulot	0	0	0	0	0	0	
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	
- irtaimen omaisuuden myynti	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	
Nettomenot (+) / -tulot (-)	7 669	12 824	12 067	21 661	7 320	4 784	65,3 %
Talousarvio/kehys	15 828	15 663	0	780	0	0	
Kehysmuutoksen tarve	0	0	19 000	0	0	0	
Talousarvio/kehys	15 828	15 663	19 000	780	0	0	
Siirtomäärärahan muutos	8 159	2 839	6 933	-20 881	-7 320	-4 784	
<small>(säästö (+) / säästön käyttö (-))</small>							
Siirtomääräraha							
- siirto edelliseltä vuodelta	14 470	22 628	25 468	28 401	7 520	7 520	100,0 %
- siirtomäärärahan kanta 31.12.	22 628	25 468	28 401	7 520	200	320	160,1 %
- valtiolle tuloutus			4 000			2 416	
Henkilöstömäärä (HTV)	27	30	29	28	10	5	48,2 %

1) Vuoden 2019 4. lisätalousarviossa huomioitiin lisäyksenä vuodelta 2017 peruttavan määrärahan 4 000 000 euron uudelleenbudjetointi, mikä aiheutuu KATRE-hankkeen pidentymisestä.

Vuonna 2019 investointihankkeen rahoitus on myönnetty lisärahoitusesityksen mukaisesti ja vuosien 2020-2021 rahoitus katetaan siirtomäärärahamenettelyyn perustuen.

2) Vuoden 2020 yhteensä 1 000 000 euron määräraha on myönnetty kansallisen tulorekisterin toiminnallisuuden laajentamiseen (tehtävät eivät ole enää alkuperäistä hanketta).

Valmistelut ovat VM:n vastuulla ja myönnyttäminen on kohdennettu yhteensä 220 000 euroa VM:n v. 2020-2021 kustannuksiin ja loput 780 000 euroa Tulorekisteriyksikölle.

3) Vuoden 2021 tilinpäätöksessä huomioidaan vuoden 2019 määrärahan käyttämättömän osuuden peruutus yhteensä 2 416 269,97 euroa ja vuoden 2020 myönnyttänyt käyttämättä oleva osuus yhteensä 320 204,59 euroa siirtyä ja jää käytettäväksi vuonna 2022.

Talousarviolaskelma

Liite 2A

Momentti 28.10.03 Kansallinen tulorekisteri

	2017 TP	2018 TP	2019 TP	2020 ¹⁾ TP	2021 ²⁾ TA+LTA	2021 ²⁾ TP	Toteuma %
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähennel)	0	762	2 097	2 991	4 289	4 716	110,0 %
- vuokrat	0	82	167	230	350	291	83,2 %
- muut kulutusmenot	0	94	3 092	6 656	17 628	16 431	93,2 %
- investoinnit	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	937	5 355	9 876	22 267	21 439	96,3 %
Toimintamomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	0	0	0	0	0	0	
- EU-tulot	0	0	0	0	0	0	
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	
- irtaimen omaisuuden myynti	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	
Nettomenot (+) / -tulot (-)	0	937	5 355	9 876	22 267	21 439	96,3 %
Talousarvio/kehys	0	1 727	11 980	12 245	17 750	17 750	100,0 %
Kehysmuutoksen tarve	0	0	0	0	125	125	100,0 %
Talousarvio/kehys	0	1 727	11 980	12 245	17 875	17 875	100,0 %
Siirtomäärärahan muutos	0	790	6 625	2 369	-4 392	-3 564	
(säästö (+) / säästön käyttö (-))							
Siirtomäärärahakanta							
- siirto edelliseltä vuodelta	0	0	790	7 414	9 783	9 783	100,0 %
- siirtomäärärahan kanta 31.12.	0	790	7 414	9 783	5 391	6 219	115,4 %
- valtiolle tuloutus							
Henkilöstömäärä (HTV)	0	16	43	55	99	80	81,1 %

1) Vuoden 2020 7. lisätalousarvioesityksessä myönnettiin yhteensä 250 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin hankinnan valmistelutehtäviin (v. 2020 osuus).

2) Vuoden 2021 talousarvioesityksessä myönnettiin yhteensä 5 250 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen (v. 2021 osuus).

Harmaan talouden selvitysyksikön budjetoidut määrärahat ovat 2 067 200 €. Yksikön henkilötyövuosikehys on 24 henkilötyövuotta. Tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon varatut määrärahat sisältyvät Tuotehallintayksikön budjettiin.

- Harmaan talouden selvitysyksikön menot olivat 1 908 283 € eli 92,3 % budjetoidusta. Henkilötyövuosien toteuma oli 23 htv.

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön budjetoidut määrärahat ovat 2 368 000 €. Yksikön henkilötyövuosikehys on 28 henkilötyövuotta.

- Veronsaajien oikeudenvallonnan määrärahan käyttö oli 2 220 753 € eli 93,8 % budjetoidusta. Henkilötyövuositoteuma oli 25 htv.

Verohallinnon toimintamomentti 28.10.01

- Verohallinnon toimintamomentin 28.10.01 määrärahamyöntö oli yhteensä 432,7 milj. €. Toimintamenojen toteuma oli 414,6 milj. € eli 95,8 % talousarviomyönnoistä. Siirtomäärärahakanta kasvoi 18,1 milj. €.
- Toimintamenoista suurin osuus eli 66,6 % käytettiin palkkaukseen. Toteuma oli 276,2 milj. € eli 100,6 % budjetoidusta. Budjetti ylittyi 1,5 milj. € ja palkkausmenot kasvoivat 1,7 % edellisvuodesta.
- Toimitilavuokrat olivat 19,6 milj. € ja 94,9 % budjetoidusta. Menot laskivat 8,4 % edellisvuodesta. Toimitilaneliöt vähenivät 15 000 neliöllä.
- Muut kulutusmenot olivat yhteensä 124,1 milj. € eli 84,1 % budjetoidusta. Menot laskivat 2,0 % edellisvuodesta. Koronan takia koulutuksiin, matkoihin ja erilaisiin tapahtumiin käytettiin myös 2021 suunniteltua pienempi määrä.
  - Tietotekniikan asiantuntijapalvelut olivat 53,0 milj. € ja 84 % budjetista
  - ICT-palveluostot Valtiolta olivat 31,3 milj. € ja 91,6 % budjetoidusta
  - Matkustuspalvelut olivat 0,3 milj. € ja 9,5 % budjetoidusta
- Toiminnan tuotot olivat 5,2 milj. €, näistä 54 % oli maksullisen toiminnan tuottoja

Kansallisen tulorekisterin toteutushanke Katre, momentit 28.70.03 ja 28.70.21

- Määrärahan käyttö oli 4,8 milj. €
- Palkkamenot olivat 0,3 milj. € ja sisäisen budjetin käyttöaste 63,6 %
- Muiden kulutusmenojen budjetti oli 6,8 milj. €, käyttö 4,4 milj. € ja käyttöaste 65,4 %

Kansallisen tulorekisteri, momentti 28.10.03

- Määrärahamyöntö oli 17,9 milj. €, käyttö 21,4 milj. €
  - Käytöstä tulorekisteritoimintaan kohdistui 17,6 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen 3,8 milj. €
- Palkkamenojen budjetti oli 4,3 milj. €, käyttö oli 4,7 milj. €
  - Käytöstä tulorekisteritoimintaan kohdistui 3,6 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen 1,1 milj. €
- Muiden menojen toteuma oli tulorekisteritoiminnan osalta 13,9 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeen 2,8 milj. €
- Siirtomäärärahakanta 31.12.2021 oli 6,2 milj. €
  - Tästä tulorekisteritoimintaan 4,8 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeen tehtäviin 1,4 milj. €

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

11. Verot ja veronluonteiset tulot

Verojen ja veronluontoisten tulojen osalta kertymä kasvoi edellisestä vuodesta 10,5 % eli 4,3 mrd €. Euromääräisesti eniten kasvoivat vertailukelpoisten momenttien osalta momenttien 11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot (2,0 mrd €) ja 11.04.01 Arvonlisävero (1,9 mrd €) kertymät. Suhteellisesti eniten kasvoivat momenttien 11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot (+21,7 %) sekä 11.01.02 Yhteisövero (+32,2 %) kertymä. Ansio- ja pääomatuloveromomentin nousun taustalla osin merkittävä lähdeverokertymän kasvu. Arvonlisäverokertymä ja yhteisöverokertymän kasvua selittää osin vuoden 2020 heikko kertymä.

Kertymä väheni euromääräisesti eniten momenttien 11.08.07 Energiaverot (-330,0 milj. €) ja 11.10.03 Autovero (-198,4 milj. €) kohdalla ja suhteellisesti eniten momenttien 11.10.06 Arpajaisvero (-53,5 %) ja 11.10.08. Jätevero (-52,2 %) kohdalla. Arpajaisveron kohdalla kanta aleni. Valmisteveroissa on tilikaudelle 2021 kertaluontoinen alenema, koska lakimuutoksen takia yhden kuukauden verotulot jäivät 2021 pois mikä selittää energiaverokertymän laskua. Vuonna 2021 Verohallinnon käytettyjen autojen verotuspäätöksiä koskeva käsittelyruuhka siirsi arviolta noin 100 miljoonaa autoverokertymää vuodelta 2021 vuodelle 2022.

Merkittävin budjetin suhteellinen ylitys momentin 11.01.02 Yhteisövero (+10,7 %) kohdalla ja alitus momentin 11.01.03 Korkotulojen lähdevero (-17,5 %) kohdalla.

Momentin 11.19.09 Muut verotulot erittäin suuren suhteellisen muutoksen taustalla on kirjausmuutos, vastaavat erät olivat vuonna 2020 momentilla 12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot muutokset. Muutoksen taustalla on se, että käsiteltävät erät olivat selvästi verotukseen liittyviä tuloja ja tuloutuksia.

12. Sekalaiset tulot

Sekalaiset tulot kasvoivat edellisvuodesta 30,1 % ylittäen budjetin kuitenkin vain 1,0 %. Muutoksen taustalla olivat momenttien 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista, 12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot sekä 12.28.99 Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot muutokset. Nämä kirjausmuutokset liittyvät myöhästymis- ja laiminlyöntimaksuihin. Vastaavia eriä on ollut aiemmin mm. verotuloihin liittyvillä momenteilla.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Verohallinnon toimintamenomomentin 28.10.01 määrärahamyöntö oli yhteensä 432,7 milj. €. Toimintamenojen toteuma oli 414,5 milj. € eli 95,8 % talousarviomyönöistä. Seuraavalle vuodelle siirtyi 136,3 milj. €, siirtomäärärahakanta kasvoi 18,1 milj. €.

Momentin 28.10.03 Kansallisen tulorekisterin toimintamenot määrärahamyöntö oli yhteensä 17,9 milj. €. Toimintamenojen toteuma oli 21,4 milj. € eli 119,9 %. Seuraavalle vuodelle siirtyi 6,2 milj. € ja momentin 28.70.21 Kansallisen tulorekisterin toteutus (siirtomääräraha 3 v) toteuma oli 4,8 milj. €. Seuraavalle vuodelle siirtyi 320 200 €.

Momentin 28.10.95.2 Verotukseen liittyvät korkomenot käyttö oli 22 milj. € ja ylitti budjetin 22,0 %. Momentin käyttö kasvoi edellisestä vuodesta 3,3 milj. €. Määrärahaylitys aiheutuu veronkantolain (2.1.2018/11) 37 §:n hyvityskoron muutoksen edellyttämästä korkomenojen tarkentamisesta. Tilille on myönnetty 4,1 milj. €:n ylityslupa 31.01.2022.

Momentin 28.10.97 Autoveron vientipalautuksen käyttö oli 8,7 milj. € ja ylitti budjetin 9,2 %. Määrärahaylitys aiheutuu 1.1.2021 alkaen voimaan tulleen autoverouudistuksesta (13.11.2020/777), jossa autoveron vientipalautusmenettelyjä yksinkertaistettiin. Palautuksen määrärahatarve on kasvanut hakemusmäärien nousua. Tilille on myönnetty 800 000 €:n ylityslupa 31.01.2022.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

- Maksullisen toiminnan tuotot olivat 2,8 milj. € (+7,1 % verrattuna vuoteen 2020).
- Muut toiminnan tuotot olivat 2,2 milj. € (-55,5 % verrattuna vuoteen 2020). Kirjauskäytännöt ovat muuttuneet siten, että tiettyjen selkeästi veroihin liittyvien tulojen ja tuloutuksien momenttia ja liikekirjanpidon tiliä vaihdettiin. Nämä on kirjattu vuonna 2021 liikekirjanpidossa tilille Muut veronluonteiset maksut.
- Ostot (aineet, tarvikkeet ja tavarat) olivat 1,4 milj. € (-52,4 % verrattuna vuoteen 2020). Ero vuoteen 2020 selittyy vähentyneillä toimitilahankkeisiin liittyvillä hankinnoilla.
- Henkilöstökulut olivat 282,9 milj. € (+1,9 % verrattuna vuoteen 2020). Henkilötyövuosien määrä laski vuodesta 2020. Työaika- ja suoriteperusteiset lisät ja ylityökorvaukset vähenivät edellisvuodesta.

- Vuokrat olivat 20,1 milj. € (-9,2 % verrattuna vuoteen 2020). Toimitilaneliöt vähenivät 15 000 neliömetrillä.
- Palvelujen ostot olivat 138,9 milj. € (-3,7 % verrattuna vuoteen 2020). Erityisesti tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluiden sekä muiden asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden ostot laskivat.
- Muut kulut olivat 4,7 milj. € (-13,8 % verrattuna vuoteen 2020). Lasku selittyy koronan takia vähentyneillä matkustuskustannuksilla.
- Valmistus omaan käyttöön väheni viime vuodesta 30,2 %, taustalla valmistohjelmiston valmistuminen AVA-hankkeen myötä vuoden alkupuolella.
- Poistojen määrä oli 33,2 milj. € (+29,5 % verrattuna vuoteen 2020). Kasvun taustalla Valmis-hankkeen viimeistenkin vaiheiden vieminen käyttöömaisuuteen.
- Rahoitustuotot ja kulut olivat viime vuonna hyvin vähäisiä, muutos aikaisempaan johtui kirjauskäytäntöjen muutoksesta, jossa tuloverotuksen huojennettu viivästyskorko sekä kaikkien verolajien osalta hyvityskorko siirryttiin kirjaamaan vuodesta 2021 alkaen tuottoihin veroista ja pakollisista maksuista.
- Satunnaisia tuottoja oli 8 000 € ja satunnaisia kuluja oli 11 000 €.
- Siirtotalouden tuottojen määrä oli 174 milj. € (+0,9 % verrattuna vuoteen 2020).
- Siirtotalouden kuluja elinkeinoelämälle maksettiin 231,7 milj. € (-11,3 % verrattuna vuoteen 2020). Erä kohdistuu lähes kokonaan momentille 28.91.41 Energiaverotuki.
- Tilikauden tuottojäämä oli 44,9 mrd € (+10,95 % verrattuna vuoteen 2020). Tuottojäämä on siirretty tilinpäätöksessä valtion pääomaan.

1.7.4 Tase

- Muut pitkävaikutteiset menot -tilin saldo kasvoi 74,4 milj. €. Saldoa kasvattivat suuret järjestelmähankkeet (AVA ja KATRE).
- Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat vähenivät 58,0 milj. €. Tilille kirjataan keskeneräisten tietojärjestelmien aktivointeja.
- Myyntisaamisten määrä oli 0,6 milj. €, vähennystä 0,1 milj. €.
- Siirtosaamiset olivat 1,2 milj. €, vähennystä 2,9 milj. €.
- Muiden lyhytaikaisten saamisten määrä oli 0,9 milj. €.
- Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat olivat 32,0 milj. €, pääosin etukäteen maksettua varainsiirtoveroja, jotka odottavat vastaavia veroilmoituksia.
- Ostovelat olivat 23,4 milj. €, vähennystä 4,1 milj. €.
- Edelleen tilitettävät erät olivat 1 687,8 milj. €, kasvua 342,2 milj. €. Pääosin veronkannon edelleen tilitettäviä eriä.
- Siirtovelat olivat 51,9 milj. €, kasvua 1,8 milj. €.
- Verohallinnon taseen loppusumma oli 224,4 milj. €.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Verohallinnossa sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n (25.2.2000/217) edellyttämällä tavalla. Verohallinnossa on annettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet määräys (VH/4806/00.00.07/2021), jonka tarkoituksena on täydentää Verohallinnon kirjanpitoyksikön taloussääntöä, sisäiseen valvontaan ja siihen kuuluvaan riskienhallintaan vaikuttavista seikoista ja luoda asianmukaiset ja riittävät toimintaperiaatteet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyille. Verohallinnon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminnassa noudatetaan Valtiovarainministeriön hyvän hallinnon ohjeistuksia ja suosituksia sekä noudatetaan soveltuvin osin kansainvälistä COSO-sisäisen valvonnan viitekehystä ja ISO 31000:2009 riskienhallintastandardia.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat kiinteä osa Verohallinnon hyvää hallintoa sekä johtamis-, ohjaus-, ja suunnittelujärjestelmää. Sisäinen valvonta kattaa sekä oman toiminnan että toiminnan, josta Verohallinto vastaa lainsäädännön, sopimusten tai muiden velvoitteiden nojalla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päämääränä on lisätä todennäköisyyttä saavuttaa strategiset tavoitteet, tukea operatiivisten tavoitteiden ja vaatimustenmukaisuuden saavuttamista, sekä tuottaa riittävä varmuus talouden ja toiminnan laillisuudesta ja tuloksellisuudesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla turvataan ihmisiä, tietoa, varoja ja omaisuutta sekä varmistetaan johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot ja turvataan toiminnan jatkuvuus ja toimintaedellytysten säilyminen. Tehokkaalla ja vaikuttavalla sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla lisätään sidosryhmien ja henkilöstön luottamusta Verohallinnon toimintaan ja varmistetaan tavoitteiden saavuttamista ja tehtävässä onnistumista.

Kaikki Verohallinnon työntekijät vastaavat työnantajan ohjeistusten noudattamisesta, riskien havainnoinnista ja tunnistamisesta, sekä riskien hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta omassa työssään. Verohallinnon palveluntoimittajien työntekijät rinnastetaan Verohallinnon omiin työntekijöihin Verohallinnon palveluksessa tai sen lukuun toimittaessa. Jokaisen työntekijän vastuulla on ilmoittaa merkittävistä riskeistä sekä mahdollisista puutteista riskien hallintatoimenpiteissä, havaitsemistaan väärinkäytöksistä, laiminlyönneistä, epäasianmukaisesta käytöksestä ja toiminnasta, sekä riskialttiista menettelytavoista.

Pääjohtajalla on kokonaisvastuu hyvästä hallintotavasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä koko kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö ja sidosryhmät huomioiden. Lisäksi pääjohtaja hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa linjaavat yleiset periaatteet Verohallinnossa.

Verohallinnon johtoryhmä vastaa pääjohtajan johdolla strategisten tavoitteiden asettamisesta sekä siitä, että riskinotto on oikeassa suhteessa Verohallinnon riskinottohaluun ja riskinkantokykyyn nähden. Verohallinnon yksiköiden/toimintojen johto vastaa sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan sisällyttämisestä ja toteuttamisesta osana oman yksikkönsä toimintaa sekä riittävien resurssien osoittamisesta näihin tehtäviin omalla vastuualueellaan. Prosessinomistajat vastaavat omistamansa prosessin toimintaan liittyvästä asianmukaisesta ja tehokkaasta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan toteuttamisesta osana päivittäistä operatiivista toimintaa ja prosessiin liittyvien tavoitteiden toteutumisen seurantaa. Riskienhallinnasta vastaavan (riskienhallintakoordinaattori) vastuulla on toimia yhteyshenkilönä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan konsernitasoiseen yhteistyöhön ja ohjaukseen liittyen. Sisäinen tarkastus arvioi sekä varmentaa organisaation johtamisen-, hallinto- ja valvontajärjestelmän ja riskienhallintaprosessien tuloksellisuutta.

Verohallinnon johto on arvioinut viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita. Arviointi perustuu sisäisen valvonnan COSO-viitekehykseen ja on toteutettu hyödyntämällä valtiovarainministeriön controller-toiminnon suosittelemaa arviointikehikkoa. Verohallinnon sisäisen valvonnan voidaan todeta olevan hyvää tasoa ja tilan säilyneen vakaana ja muutokset voidaan katsoa normaaliksi vuosivaihteluksi.

Sisäisen valvonnan arviointi osa-alueittain

- Ohjausympäristö on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Keskeiseksi haasteeksi todettiin se, että lainsäädäntö ei tue automaation hyödyntämistä tarvittavassa laajuudessa. Toimintakulttuurin jatkokehittämisessä ja resurssien priorisoinnissa ja kohdentamisessa on edelleen kehitettävää.
- Riskien arviointi on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kehitettävää on kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa sekä jatkuvuudenhallintasuunnitelman tietoisuuden parantamisessa.
- Valvontatoimenpiteet ovat pääosin asianmukaisesti järjestetty. Verohallinnon toimintamenettelyt ja ohjeistukset todettiin riittäviksi, ajantasaisiksi ja yhteneväisiksi. Kehitettävää on edelleen valvontatoimien varmentamisessa.
- Tieto ja viestintä on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kehittämiskohteita ovat henkilöstön tiedolla johtamisen kyvykkyyden parantaminen ja vuorovaikutus.
- Seurantatoimenpiteet ovat pääosin asianmukaisesti järjestetty. Prosessien kehittämisympäristöä tulisi parantaa esimiesvalvontaa tukevaksi.

Verohallinnossa keskeisiä kehittämiskohteita ovat

- Organisaatiomuutoksen loppuun saattaminen. Taustalla on asiakaslähtöisen ohjausmallin rakentaminen. Tavoitteena on asiakaslähtöisempi toiminta, entistä yhtenäisempi ja tehokkaampi Verohallinto sekä ketterämpi ja vaikuttavampi tapa toimia. Uudistuksiin liittyen on perustettu Asiakkuusyksikkö, Tuotehallintayksikkö ja Verotusyksikkö.
- Toimintatapojen kehittäminen. Hankkeessa luodaan ja otetaan käyttöön toimintamalli tavoitteilla ja tiedolla johtamisen vakiinnuttamiseksi Verohallintoon. Malli edistää itseohjautuvuutta ja tukee toiminnan jatkuvaa parantamista.
- Asiakaslähtöisyyden lisääminen. Tavoitteena on parantaa asiakaskokemusta ja edistää toiminnan vaikuttavuutta.

Verohallinnon kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Verohallinnon sisäinen tarkastus on käynyt kirjanpitoyksikön arviointi- ja vahvistuslausuman läpi ja toteaa, että lausumassa esitetty arvio vastaa sisäiselle tarkastukselle muodostunutta kuvaa Verohallinnon sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

1.9 Arviointien tulokset

Toimintavuoden aikana ei ole tehty Verohallinnon tuloksellisuuden ja toiminnan vaikuttavuuden kokonaisarviointeja.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Verohallinnossa ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä toimintavuoden aikana.

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotilastot

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

2 Talousarvion toteumalaskelma

Verohallinnon talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	41 043 792 830,73	44 629 786 926	45 371 310 435,20	741 523 509,15	102
11.01.01. Ansio- ja pääomatuloverot	9 317 154 367,73	11 016 000 000	11 342 834 387,66	326 834 387,66	103
11.01.02. Yhteisövero	2 787 601 286,21	3 331 000 000	3 686 272 570,64	355 272 570,64	111
11.01.03. Korkotulojen lähdevero	35 899 629,43	31 000 000	25 590 287,61	-5 409 712,39	83
11.01.04. Perintö- ja lahjaverot	797 254 566,72	810 000 000	826 149 402,58	16 149 402,58	102
11.04.01. Arvonlisävero	18 104 021 057,26	20 034 082 001	20 034 082 000,96	0,00	100
11.04.02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	820 212 003,04	829 000 000	847 513 979,99	18 513 979,99	102
11.04.03. Apteekkivero	196 623 263,81	200 519 447	200 519 446,64	0,00	100
11.08.01. Tupakkaverot	1 058 525 467,49	1 031 375 345	1 031 375 344,51	0,00	100
11.08.04. Alkoholijuomaverot	1 505 799 279,65	1 422 947 677	1 422 947 676,82	0,00	100
11.08.05. Virvoitusjuomaverot	209 247 852,17	203 382 420	203 382 420,06	0,00	100
11.08.07. Energiaverot	4 459 040 365,06	4 129 191 500	4 129 191 499,70	0,00	100
11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmisteverot	16 144 352,52	15 355 237	15 355 236,78	0,00	100
11.10.03. Autovero	720 992 032,40	522 593 320	522 593 320,39	0,00	100
11.10.05. Varainsiirtoverot	832 906 448,68	955 000 000	994 596 668,45	39 596 668,45	104
11.10.06. Arpajaisverot	174 872 238,52	90 700 000	81 266 212,22	-9 433 787,78	90
11.10.08. Jätevero	6 507 851,01	3 112 846	3 112 845,63	0,00	100
11.19.09. Muut verotulot	990 769,03	4 527 135	4 527 134,56	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	248 044 576,13	319 380 207	322 630 447,77	3 250 240,80	101
12.28.11. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	132 439 305,87	131 128 000	133 622 931,59	2 494 931,59	102
12.28.12. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	25 486 601,82	25 234 000	25 714 378,59	480 378,59	102
12.28.13. Evankelisuterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	14 563 772,47	14 419 000	14 693 930,62	274 930,62	102
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	5 108 547,03	242 594	242 594,41	0,00	100
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	129 335,93	40 479 127	40 479 126,91	0,00	100
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	70 243 015,67	105 433 718	105 433 718,45	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset		2 417 556	2 417 555,93	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	73 997,34	26 211	26 211,27	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	41 291 837 406,86	44 949 167 133	45 693 940 882,97	744 773 749,95	102

Pääluokan, momentin ja tilijohdetun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020		Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)		Talousarvion 2021 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2021		Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös		Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle					Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	809 059 707,02	783 705 997	614 925 923,42	142 489 273,50	757 415 196,92	26 290 800,40	135 438 573,22	566 023 573,22	440 797 825,16	142 809 478,09				
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonsäilytysverot (A)	30 875 902,34	27 890 328	27 890 328,32		27 890 328,32	0,00								
28.10.01. Verotuksen toimitukset (S2)	426 600 000,00	432 710 000	296 439 585,69	136 270 434,31	432 710 000,00	0,00	118 114 748,30	550 824 748,30	414 554 313,99	136 270 434,31				
28.10.03. Kansallisen tulorekisterin toimitukset (S3)	12 245 000,00	17 875 000	11 656 160,81	6 218 839,19	17 875 000,00	0,00	9 782 662,39	27 657 662,39	21 438 823,20	6 218 839,19				
28.10.63. Takaisin maksetut verot (A)	35 945 646,66	6 000 000	2 995 709,91		2 995 709,91	3 004 290,09								
28.10.63.1. Takaisin maksetut verot Verohallinto	35 945 646,66	6 000 000	2 995 709,91		2 995 709,91	3 004 290,09								
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot (A)	18 650 107,39	18 000 000	22 003 536,01		22 003 536,01	-4 003 536,01								
28.10.95.2. Verotukseen liittyvät korkomenot Verohallinto	18 650 107,39	18 000 000	22 003 536,01		22 003 536,01	-4 003 536,01								
28.10.97. Autoveron vientipalautus (A)	9 636 763,74	8 000 000	8 733 676,97		8 733 676,97	-733 676,97								
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	290 425,00	280 669	280 669,00		280 669,00	0,00								
28.70.01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (S3)	780 000,00										21 080,00	21 080,00	0,00	0,00
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus (S3)	780 000,00										7 520 082,53	4 783 607,97	320 204,59	320 204,59
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus Verohallinto	261 437 178,17	260 000 000	231 978 873,16		231 978 873,16	28 021 126,64					616 869,00	296 664,41	320 204,59	320 204,59
28.91.41. Energiateollisuus (A)														
28.92.40. Isäntäaikaovaus Pojoismaiden Investointipankille (K)	12 598 682,72	12 950 000	12 947 403,55		12 947 403,55	2 596,45								
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	52 510,95	1 352 991	143 719,20	1 209 272,13	1 352 991,33	0,00	0,00	1 335 536,64	1 262 000,00	1 209 272,13	0,00	1 262 000,00	1 209 272,13	1 209 272,13
32.01.10. Digitalisaation kehittäminen (S3)		1 282 000	72 727,87	1 209 272,13	1 282 000,00	0,00		1 282 000,00	1 282 000,00	1 209 272,13		1 282 000,00	72 727,87	1 209 272,13
32.01.10.3. Reaalitalous-hanke (EK) (varattu)		1 282 000	72 727,87	1 209 272,13	1 282 000,00	0,00		1 282 000,00	1 282 000,00	1 209 272,13		1 282 000,00	72 727,87	1 209 272,13
32.01.29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonsäilytysverot (A)	52 510,95	17 455	17 454,69		17 454,69	0,00								
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	52 510,95	53 537	53 536,64		53 536,64	0,00		53 536,64	53 536,64	0,00		53 536,64	0,00	0,00
32.30.51.07. Paikattu työ, valtionhallinto (KPY)	52 510,95	53 537	53 536,64		53 536,64	0,00		53 536,64	53 536,64	0,00		53 536,64	0,00	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	17 975,59	21 753	21 753,45	8 436,08	21 753,45	0,00	0,00	21 753,45	21 753,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.50. Valtionosuu-yhtiömuotoisten ansioturvastajien ja vuorottelukonvaudesta (A)	17 975,59	21 753	21 753,45		21 753,45	0,00		21 753,45	21 753,45	0,00		21 753,45	0,00	0,00
33.20.50.01. Paikattu työ, valtionhallinto	17 975,59	21 753	21 753,45		21 753,45	0,00		21 753,45	21 753,45	0,00		21 753,45	0,00	0,00
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	123 627,20	84 839	76 403,41	8 436,08	84 839,49	0,00	1 553,24	71 553,24	61 831,20	8 436,08	1 553,24	61 831,20	8 436,08	8 436,08
35.01.29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonsäilytysverot (A)	23 627,20	14 839	14 839,49		14 839,49	0,00		14 839,49	14 839,49	0,00		14 839,49	0,00	0,00
35.20.04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (S3)	100 000,00	70 000	61 563,92	8 436,08	70 000,00	0,00	1 553,24	71 553,24	61 831,20	8 436,08	1 553,24	61 831,20	8 436,08	8 436,08
Määrärahatilit yhteensä	809 253 820,76	785 165 582	615 167 799,46	143 706 981,71	758 874 781,19	26 290 800,40	135 440 126,46	587 430 663,10	440 985 920,87	144 027 186,30				

Verohallinnon talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾	Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarvio-menot ja määrärahatarve (1 000 €)												
	Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2022 TA:ssa	Talousarvio-menot 2021	Määräraha-tarve 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
28.10.01. Verohallinnon toimintamenot													
Aikaisempien vuosien valtuudet		108999						2150					
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		108999						2150					
Yhteensä													
Aikaisempien vuosien valtuudet		108999						2150					
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		108999						2150					

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta ammaan euromääräinen sitoumus. Korhoetun lainakamman enimmäismääränä määrätty korkokvattuudet ja muut vastaavat valtuudet esitetään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös päätöksen tai luovan päätöksen myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luovan tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainholvuosina käytöistä valtuuksista, joista varainholvuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu tulevia varainholvuosina.

⁴⁾ Korkokvattujen lainakamman enimmäismääränä tai valtionapujen oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erityisesti esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

3 Tuotto- ja kululaskelma

Verohallinnon tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2021-31.12.2021		1.1.2020-31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 780 028,20		2 596 664,76	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	151 108,05		239 033,20	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 239 776,43</u>	5 170 912,68	<u>5 028 560,14</u>	7 864 258,10
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 418 790,27		2 981 901,35	
Henkilöstökulut	282 857 543,00		277 477 865,47	
Vuokrat	20 073 523,62		22 102 941,55	
Palvelujen ostot	138 925 685,27		144 326 377,64	
Muut kulut	4 719 527,75		5 474 248,90	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-48 828 514,48		-69 993 280,55	
Poistot	<u>33 192 405,97</u>	<u>-432 358 961,40</u>	<u>25 628 954,06</u>	<u>-407 999 008,42</u>
JÄÄMÄ I		-427 188 048,72		-400 134 750,32
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 906,50		9 896 993,67	
Rahoituskulut	<u>-1 685,36</u>	2 221,14	<u>-18 653 035,50</u>	-8 756 041,83
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	7 721,30		15 883,11	
Satunnaiset kulut	<u>-10 666,51</u>	<u>-2 945,21</u>	<u>-36 247,92</u>	<u>-20 364,81</u>
JÄÄMÄ II		-427 188 772,79		-408 911 156,96
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnoilta	133 622 931,59		132 439 305,87	
Siirtotalouden tuotot sosiaaliturvarahastoilta	25 714 378,59		25 486 601,82	
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	<u>14 693 930,62</u>	174 031 240,80	<u>14 563 772,47</u>	172 489 680,16
Kulut				
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	231 735 003,28		261 159 750,21	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	<u>12 947 403,55</u>	<u>-244 682 406,83</u>	<u>12 598 682,72</u>	<u>-273 758 432,93</u>
JÄÄMÄ III		-497 839 938,82		-510 179 909,73
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	45 346 377 788,88		40 998 203 411,02	
Muut pakolliset maksut	137 121 950,30		61 997 201,55	
Perityt arvonlisäverot	5 326,38		7 073,75	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-27 922 622,50</u>	<u>45 455 582 443,06</u>	<u>-30 899 529,54</u>	<u>41 029 308 156,78</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>44 957 742 504,24</u>		<u>40 519 128 247,05</u>

4 Tase

Verohallinnon tase

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	60 536,60		610 147,23	
Muut pitkävaikutteiset menot	180 753 551,42		106 398 836,02	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>40 306 915,94</u>	221 121 003,96	<u>98 337 658,96</u>	205 346 642,21
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	288 272,95		426 526,19	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>2 113,41</u>	290 386,36	<u>2 113,41</u>	428 639,60
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		221 411 390,32		205 775 281,81
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	591 594,22		732 633,99	
Siirtosaamiset	1 211 601,90		4 139 684,94	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>887 076,62</u>	2 690 272,74	<u>1 112 277,26</u>	5 984 596,19
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	2 795,80		0,00	
Kirjanpitoyksikön tulotilit	22 745,28		111 358,91	
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>289 955,54</u>	<u>315 496,62</u>	<u>1 235 153,70</u>	<u>1 346 512,61</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS YHTEENSÄ		3 005 769,36		7 331 108,80
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>224 417 159,68</u>		<u>213 106 390,61</u>
	31.12.2021		31.12.2020	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-473 673 163,50		-473 673 163,50	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-770 619 229,87		-701 118 170,91	
Pääoman siirrot	-45 289 562 497,78		-40 588 629 306,01	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>44 957 742 504,24</u>	-1 576 112 386,91	<u>40 519 128 247,05</u>	-1 244 292 393,37
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	32 002 417,32		26 816 109,77	
Saadut ennakot	331 165,10		173 620,90	
Ostovelat	23 365 042,43		27 448 012,83	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	5 113 459,40		4 929 219,89	
Edelleen tillettävät erät	1 687 753 553,80		1 345 581 767,02	
Siirtovelat	51 963 898,54		50 138 723,74	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>10,00</u>	<u>1 800 529 546,59</u>	<u>2 311 329,83</u>	<u>1 457 398 783,98</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 800 529 546,59		1 457 398 783,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>224 417 159,68</u>		<u>213 106 390,61</u>

5 Liitetiedot

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	38
2. Nettotuetut tulot ja menot	39
3. Arviomäärärahojen ylitykset	40
4. Peruutetut siirretyt määrärahat	40
5. Henkilöstökulujen erittely	40
6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	41
7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	42
8. Rahoitustuotot ja -kulut	42
9. Talousarviotaloudesta annetut lainat	43
10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	43
11. Taseen rahoituserät ja velat	43
12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	44
13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	44
14. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	44
15. Velan muutokset	44
16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio	44
17. Verosaamiset 31.12.2021	45

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Valmisteverojen osalta verotulojen kertymisiin vaikutti verotusmenettelyn muutos maksuunpannusta verolajista oma-aloitteiseksi. Aikataulumuutoksen vuoksi helmikuussa 2021 valmisteveroja ei käytännössä kertynyt ja muutos aiheutti kertaluontoisen valmisteverokertymän pienentymisen vuodelle 2021. Lisäksi seuraamusmaksujen ja korkojen kirjaaminen yhtenäistettiin tilikaudesta 2021 lukien niin, että kaikki seuraamusmaksut kirjataan sakkotuotoiksi, kun ne aikaisemmin kirjattiin kyseisen verolajin tuloksi. Edelleen tilikaudesta 2021 lukien tuloveron huojennettu viivästyskorko ja kaikkien verolajien osalta hyvityskorko kirjataan liikekirjanpidossa 90. Verot ja veronluontoiset maksut, kun ne aikaisemmin kirjattiin 5. Rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Ulkomaanrahan määräiset velat eivät ole olennaisia, joten niitä ei ole muutettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Velat on viety kirjanpitoon tapahtuman syntymispäivän mukaiseen valuuttakurssiin euroiksi muutettuna ja syntyvät kurssierot on käsitelty maksuperusteisesti.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus – ja jaksotuseriaatteen ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Omaisuus on arvostettu tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Verohallinnossa yhdenmukaisin periaattein, säännösten ja määräysten mukaisesti.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja –menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia merkittävän suuruisia tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia ei ole ollut.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Tilinpäätöksen liitteen 12 osalta laskentatapaa on muutettu niin, että oikeudellisesti velvoittavat vastuut ensimmäiseen mahdolliseen irtisanomisajankohtaan asti voidaan esittää tarkemmin. Muutoin edellisen vuoden ja tilinpäätösvuoden tiedot ovat vertailukelpoisia keskenään.

6. Selvitys varainhoitovuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista.

Varainhoitovuoden jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätöksen laatimiseen tai tilinpäätösten vertailtavuuteen.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 2: Nettotulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
28:10.01. Verohallinnon toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	431 097 321,05	436 110 000	301 611 877,03		437 882 311,34			419 726 625,33			
	4 497 321,05	3 400 000	5 172 311,34		5 172 311,34			5 172 311,34			
Nettomenot	426 600 000,00	432 710 000	296 439 565,69	136 270 434,31	432 710 000,00	0,00	118 114 748,30	550 824 748,30	414 554 313,99	136 270 434,31	
28:10.03. Kansallisen tulorekisterin toimintamenot (Siirtomääräraha 3 v)	12 245 000,00	17 875 000	11 656 160,81		17 875 000,00			20 377 716,19			
Nettomenot	12 245 000,00	17 875 000	11 656 160,81	6 218 839,19	17 875 000,00	0,00	8 721 555,38	26 596 555,38	20 377 716,19	6 218 839,19	

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	26 000 000	4 737 212,98	31
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot	18 000 000	4 003 536,01	22
28.10.97. Autoveron vientipalautus	8 000 000	733 676,97	9
Pääluokat yhteensä	26 000 000	4 737 212,98	31

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		2 416 269,97
Vuosi 2019		2 416 269,97
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus	2 416 269,97	
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		1 285,96
Vuosi 2020		1 285,96
35.20.04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen	1 285,96	
Pääluokat yhteensä		2 417 555,93
Vuosi 2019		2 416 269,97
Vuosi 2020		1 285,96

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2021	2020
Henkilöstökulut	236 272 862,54	233 647 761,47
Palkat ja palkkiot	235 272 649,79	232 892 342,78
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	1 000 212,75	755 418,69
Henkilösivukulut	46 584 680,46	43 830 104,00
Eläkekulut	41 884 116,51	39 872 138,73
Muut henkilösivukulut	4 700 563,95	3 957 965,27
Yhteensä	282 857 543,00	277 477 865,47
Johdon palkat ja palkkiot, josta	5 533 614,83	4 585 563,22
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	7 420,00	8 660,00
Johto	4 140,00	4 100,00
Muu henkilöstö	3 280,00	4 560,00

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpityksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitäjän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistajat ovat

Omaisuusryhmä	KOM-luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet					
112 Aineettomat oikeudet					
11200000 Ostetut valmisohjelmit ja tietojärjestelmät	1120010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
11400000 itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot	1149010	Tasapoisto	10 vuotta	10 %	0 %
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat		Ei poisteta			
Aineelliset hyödykkeet					
125-126 Koneet ja laitteet					
12500000 Autot ja muut maajulketusvälineet	1250010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12550000 ICT-laitteet	1255010	Tasapoisto	3 vuotta	33 %	0 %
12560000 Toimistokoneet ja laitteet	1256010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet	1269010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poisteta			
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
13010000 Osakeyhtiöiden osakkeet	1301010	Ei poisteta			
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poisteta			

Vähäiset omaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2021	12 511 841,51	144 690 782,23	98 337 658,96	255 540 282,70
Lisäykset	0,00	106 859 257,50	48 828 514,48	155 687 771,98
Vähennykset	0,00	0,00	-106 859 257,50	-106 859 257,50
Hankintameno 31.12.2021	12 511 841,51	251 550 039,73	40 306 915,94	304 368 797,18
Kertyneet poistot 1.1.2021	-11 901 694,28	-38 291 946,21	0,00	-50 193 640,49
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-549 610,63	-32 504 542,10	0,00	-33 054 152,73
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-12 451 304,91	-70 796 488,31	0,00	-83 247 793,22
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	60 536,60	180 753 551,42	40 306 915,94	221 121 003,96

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2021	1 154 557,24	2 113,41	1 156 670,65
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-23 566,00	0,00	-23 566,00
Hankintameno 31.12.2021	1 130 991,24	2 113,41	1 133 104,65
Kertyneet poistot 1.1.2021	-728 031,05	0,00	-728 031,05
Vähennysten kertyneet poistot	23 566,00	0,00	23 566,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-138 253,24	0,00	-138 253,24
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-842 718,29	0,00	-842 718,29
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	288 272,95	2 113,41	290 386,36

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	Muutos		
	2021	2020	2021-2020
Korot euromääräisistä saamisista	4 056,89	9 897 137,28	-9 893 080,39
Muut rahoitustuotot	-150,39	-143,61	-6,78
Rahoitustuotot yhteensä	3 906,50	9 896 993,67	-9 893 087,17
Rahoituskulut	Muutos		
	2021	2020	2021-2020
Korot euromääräisistä veloista	1 685,36	18 653 035,50	-18 651 350,14
Rahoituskulut yhteensä	1 685,36	18 653 035,50	-18 651 350,14
Netto	2 221,14	-8 756 041,83	8 758 262,97

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				315 496,62			315 496,62
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	315 496,62	0,00	0,00	315 496,62

31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				32 002 417,32			32 002 417,32
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	32 002 417,32	0,00	0,00	32 002 417,32

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleita valtiontakauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleita valtiontakuita.

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleita valtiontakauksia eikä valtiontakuita eri valuutoissa.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella

€	Talousarvio- menot 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	90 624 000,00	72 409 500,00	11 925 000,00	12 028 000,00	18 166 000,00	114 528 500,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat

€	Talousarvio- menot 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Verohallinnolla ei ole tässä mainittavia sopimuksia eikä sitoumuksia.

Muut monivuotiset vastuut yhteensä 90 624 000,00 72 409 500,00 11 925 000,00 12 028 000,00 18 166 000,00 114 528 500,00

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtion kirjanpitolautakunnan lausunnon nro 11/1997 mukaisesti taseessa ei ole mukana verosääntöjä. Taseen sijasta ne esitetään liitetietona.

Tässä liitteessä esitetään 31.12.2021 tilanteen mukaiset Verohallinnon asiakkaiden verovelat ja ennuste näiden verovelkojen tulevasta kertymästä sekä euromäärästä, jonka valtio olisi saamassa tästä kertymästä. Ennuste on laskettu Verohallinnossa kehitetyllä verovelkojen luottotappioiden ennustemallilla, jossa ennustavia tekijöitä ovat velvoitetasolla velan ikä ja määrä, ja asiakastasolla asiakkaan velan keski-ikä, asiakkaan velan kokonaismäärä, maksujärjestely (0/1), ulosotto (0/1) ja maksukyvyttömyysmenettely (0/1).

Verovelat, joihin ei kohdistu täytäntöönpanokieltoa 31.12.2021:

Verolajiryhmä	Verovelka 31.12.2021 (milj. €) *	Ennuste velan kertymästä (milj. €) **	Arvioitu valtion osuus (milj. €)
Arvonlisävero	1 583	329	329
Henkilöasiakkaiden tulovero	1 155	292	86
Yhteisöjen tulovero	450	91	54
Kiinteistövero	49	21	-
Valmistevero	41	14	14
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	31	7	-
Muut verot	63	20	20
Yhteensä	3 372	774	503

* Sisältää verot, seuraamusmaksut, korot ja muut verovelaksi luettavat velvoitteet. Päivämäärällä 31.12.2021 vanhentuneet velvoitteet eivät ole luvuissa mukana.

** Ennuste 31.12.2021 voimassa olleen verovelan kertymästä 31.12.2022 mennessä. Tämän jälkeinen kertymä voidaan olettaa vaatimattomaksi, ja se on jätetty laskennassa huomiotta.

Lisäksi Verohallinnon asiakkailta oli 31.12.2021 täytäntöönpanokiellon alaista verovelkaa yhteensä 96 milj. €, jolle kertymäennustetta ei ole mielekästä muodostaa.

Verohallinnolla oli asiakkailtaan tuomiosaatavia 31.12.2021 yhteensä 1 145 milj. €. Aiempien vuosien toteuman perusteella tästä voi odottaa kertyväksi noin 9 % eli 103 milj. €, joka on pääosin valtiolle tuloutettavaa.

6 Allekirjoitus

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Hyväksyn kirjanpitoyksikkö Verohallinnon tilinpäätöksen vuodelta 2021.

Helsingissä 24.2.2022

Pääjohtaja

Markku Heikura